The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VIŅČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill.,
60104, U. S. A.
SATURDAY, OCTOBER 23, 1965.

LATVIJA
AMERIKA

85. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 23. OKTOBRIS. 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevēja — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VIŅČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St.,
Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Imantas varoņgara paudējs Anglijā

Ceturtās DV dienās Anglijā, kuŗu izkārtošanu bija uzņēmusies Līdsas nodaļa, izcili notikumi bija Vācijas viešņas Paulas Brīvkalnes koncerts un Zviedrijas ciemiņa — Imantas varoņgara paudēja — plkv. K. Lobes piedalīšanās svinīgajā jundas ceremoniālā, tāpat svinību otrā dienā sniegtā svētku runa.

Paulai Brīvkalnei no Vācijas līdz bija braucis arī viņas pastāvīgais pavadītājs-pianists Gerhards Hūbers, kas mākslinieciskā snieguma viengabalainībai un tā raitam plūdumam nāca tikai par labu.

Koncertam Jubilee Hall telpās sekoja svinīga junda, kuŗu pieņemt bija paredzēti L.k.o.k. plkv. A. Skurbe un plkv. K. Lobe. A. Skurbes neveselības dēļ šo uzdevumu veica Zviedrijas viesis viens pats. „Junda ir liels garīgs akts, nevis tikai vienkārša pārbaude; tās dziļākā būtība — es dzīvoju tautai un tēvzemei," teica pulkvedis.

Otrā dienā teiktajā svētku runā plkv. K. Lobe vispirms pakavējās pie DV organizācijas dibināšanas dienām, kad badā un salā nomocīto, bet garā nesalauzto ierosmē organizācija dzima. Viņš sveica vanagus kā lielos brīvības kaŗotājus, jo, pēc viņa ieskatiem, apzīmējums „leģionāri" ir liela idejiska kļūda. Pulkvedis aicināja vanagus būt goda turētājiem un lepoties ar to, „kas esiet", jo „nav daudz to, kas ziedošanās gribā tēvzemei būtu jums līdzvērtīgi." Pieskaŗoties jautājumam par trimdas jaunatni, plkv. bija domās, ka mēs to veidojam visai vāju, uzticības tai nevarot būt, jo kā gan kādas jaunatnes organizācijas vadītājs varot deklarēt, ka „galvenais ir nevis mirt, bet dzīvot Latvijai." K. Lobes postulāts bija, ka nav skaidrākas un lielākas milestības, kā mirt par tēvzemi.

Aizkustinošs bija mirklis, kad pulkvedis uzrunāja auditorijā kādu invalidu, kas kaŗa negaisos zaudējis acu gaismu: „Mums nav nedz karaļu, nedz ķēniņu, — es sveicu tevi kā mūsu majestāti. Tu esi zaudējis savu acu gaismu, lai mēs varētu gaišāk redzēt un lielākā gaismā dzīvot."

Pieskaŗoties cīņas jēgas momentam — cīņai pret sātanismu — moskovītiem, plkv. Lobe citēja bībeli, kuŗā teikts, ka cīņu var izcīnīt ar ieročiem rokās, jo Kristus ir teicis — pārdodiet visu, kas jums ir, un pērciet zobenus. „Tā ir simboliska pavēle, bet jūs to saprotat bez kāda cita paskaidrojuma."

„Visa mūsu tauta tagad dzīvo svešniecībā," turpināja runātājs, „tikai tai tautas daļai, kas atrodas dzimtenē, šī svešniecība ir drausmīgāka. Bet — kā tur, tā arī te tomēr ir daži, kas šo svešniecību neizjūt. Tie aizvien tuvāk slīd nacionālajai bojā ejai, iznīcībai, aiziet sātana apkampienos."

„Vanagi!" izsaucās pulkvedis, „pacelieties augstāk no ikdienas, pacelieties patosā! Brīvība ir jāpaņem ar asiņim, cita ceļa nav. Viss cits ir tikai ilūzijas. Bet tas nenozīmē, ka mums še tūliņ būtu jāsteidzas uz brīvības barikādēm. Mums galvenā vērība pašreiz jāveltī draugu iegūšanai un patiesības pierādīšanai, jo šīsdienas pasaules politika vēl aizvien veidojas moskovītu fonā. Tā ir bezgala nozīmīga nodarbošanās brīvības virzienā. Kas attiecas uz tautu dzimtenē, — tai jāiekvēlina brīvības dzirkstis, tautai pašai šīs dzirkstis jāuzpūš par ugunskuru."

Pēc plkv. K. Lobes atzinuma atbrīvoto dvēseļu gājiens uz brīvību dzimtenē jau sācies, jo tauta tur jau kļuvusi drošsirdīgāka.

Ars.

Miss Eagle Nest — latviešu sniega karaliene Dace Rause no Toronto, kuŗu ievēlēja Latviešu nama valdes rīkotājā ballē 16. oktobrī un kuŗa pārstāvēs latviešus Kanadas Sniega karalienes vēlēšanās
Foto: J. Ligers

Turpinās stīvēšanās par Latvijas zeltu

Britu laikraksts „Glasgow Herald" ziņo, ka 11. oktobrī uz Maskavu izlidojusi Anglijas delegācija, lai atsāktu sarunas ar krieviem Baltijas valstu vērtspapīru lietā. Laikraksts cita vidū raksta:

„Angļu un padomju sarunas par financiālām prasībām, kas radušās kopš 1939. gada, iesāka finanču ministrijā Londonā šī gada janvārī. Pēc mēneša ārlietu ministrija paziņoja, ka nolemts sarunas uz laiku pārtraukt, lai abām pusēm dotu iespēju noskaidrot daudzus sīkus tehniskus un legālus jautājumus. Prasības radušās galvenokārt sakarā ar to, ka Pad. savienība ir anektējusi trīs Baltijas valstis — Latviju, Igauniju un Lietuvu. Krievi pieprasa apmēram 7 miljonus mārciņu, galvenokārt zeltu, kuŗu Londonā noguldījušas pirms 1939. gada Baltijas valstu centrālās bankas. Anglija pieprasa apmēram 11 miljonu mārciņu, kas ir britu ieguldījumi Baltijas valstīs un citās territorijās, kuŗas tagad pievienotas Pad. savienībai. Ārlietu ministrija paskaidrojusi, ka sarunas nenozīmē, ka Anglija pilnīgi atzītu Pad. savienības izdarīto Baltijas valstu anektēšanu. Okupācija ir atzīta de facto, bet ne de jure. Pašreizējās sarunas ir nākošā faze, bet ne sarunu kulminācija."

Anglijas delegācijā, kas nu Maskavā atkal stīvējas par Latvijas zeltu, ietilp ārlietu un finanču ministrijas un Anglijas bankas pārstāvji, pavisam 9 locekļi, kuŗus vada bijušais vēstnieks sērs Tomass Raps.

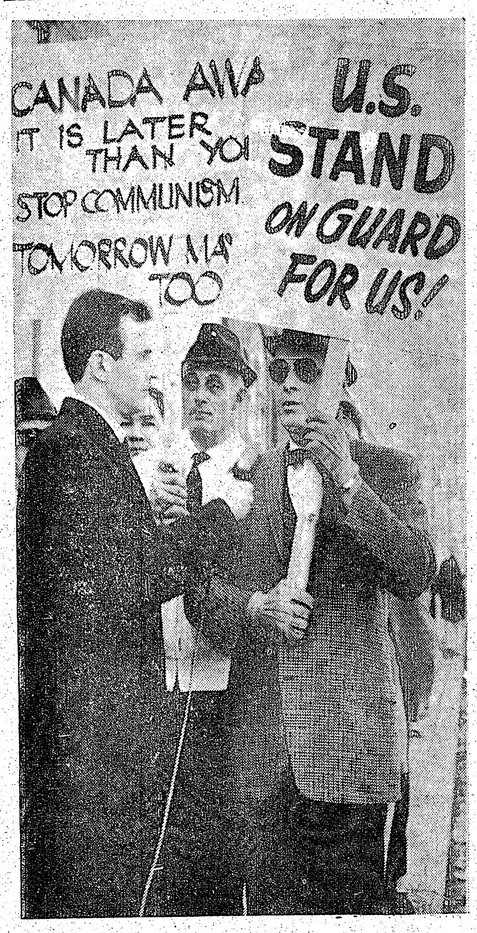

Kā mūsu laikraksta iepriekšējā numurā ziņots, 16. oktobrī pie ASV konsulāta Toronto notika komūnistiska demonstrācija pret Vašingtonas politiku Vietnamā, kuŗu traucēja latviešu un citu etnisko grupu pretdemonstrētāji. Uzņēmumā kanadiešu televizijas reporteris intervē traucētāju grupas vadītāju O. Perro (pa labi).
Foto: JAK

Prasa brivibu apspiestajiem

„Rietumvalstu pozicijas aukstajā karā varētu būt nesalīdzināmi stiprākas, ja tās savu mērķi paustu ar skaidru un skaļu balsi — brīvību visiem apspiestajiem! Ja Pad. savienība par savu mērķi deklarējusi — panākt komūnisma uzvaru pasaulē, tad brīvajai pasaulei jācenšas — atbrīvot cilvēci no komūnisma briesmām!" — Salvadors de Madariaga

Septembŗa beigās Zārbrikenā, Vācijā, notika vācu pretkomūnistiskās organizācijas Brīvo pilsoņu kustības (Aktion Freier Staatsbuerger e. V.) sapulce ar sekojošu publisku referātu cikla.

Sapulce pieņēma jaunus statūtus, kuŗos uzvērts, ka organizācijas mērķis ir visiem idejiskiem un materiāliem līdzekļiem veidot aktīvu brīvības politiku. Organizācija darbojas demokratiskā garā un noraida jebkādus radikālus vai totālitārus novirzienus. Jo sevišķi tā iestājas pret pasaules paklaušanu komūnisma virskundzībai, apzinoties, ka komūnisms ar savām milzīgajām cilvēku, saimnieciskajām un militārajām rezervēm ir un paliks lielākais drauds brīvajai pasaulei. Kustība centīsies veidot brīvo valstu pilsoņu demokratisko, nacionālo un valstisko apziņu Vācijas apvienošanai miera ceļā un drīzai vienotās Eiropas izveidošanai, kas, sadarbojoties ar visām brīvās pasaules tautām, varētu stāties pretim komūnisma ekspansijas plāniem. Ar savu valstiski-politisko izskaidrošanas darbu organizācija vēlas iespaidīgi atbalstīt 17 miljonu vācu tautas piederīgo austrumu zonā un visu Eiropas apspiesto tautu cīņu par brīvību.

Pēc sapulces notiekošajā priekšlasījumu ciklā ieradās ap 50 prominentu Zārzemes politiskās, saimnieciskās un saimnieciskās dzīves, kā arī preses pārstāvju. Klātesošos uzrunāja Zārzemes valsts kancelejas direktors Dr. Aloizs Bekers, nesot sveicienus no ministru prezidenta Dr. Rēdera. Runātājs sveica sapulces dalībniekus un atzina organizācijas nepieciešamību, jo šodien demokratijā ne tikai grūti dzīvot, bet vēl grūtāk to pasargāt no visām briesmām un saglabāt. Viņš aicināja organizāciju palīdzēt pilsoņiem saglabāt skaidru skatienu, lai saskatītu tuvojošās briesmas — pastiprinātu pretinieka propagandu un infiltrāciju.

Priekšlasījumu ciklu atklāja bulgāru trimdinieku publicists Dr. Stefāns Marinofs, runājot par tematu „Kādas briesmas nākošajos gados draud brīvajai pasaulei." Runātājs pazīstams ar pseudonimu Stefan Yowev kā grāmatas „Vai pasaules komūnisms sabruks" un brošūras „Vai komūnismu iespējams pārvarēt" autors. Viņš atzina, ko komūnistu partija visās Eiropas zemēs, izņemot Itāliju, atkārtoti cietusi neveiksmi. Augošais dzīves standarts brīvajā pasaulē sagrāvis pamatus komūnisma ideoloģijai. Sakarā ar mazo produktīvitāti un saimniecisko chaosu Austrumu bloks saimnieciski atpaliek, grūtības tam pieaug. Pavīrsas un maznozīmīgas reformas nelīdz. Labākais pierādījums tam ir Dienvidslavija, kas gan saņēmusi miljardiem dolaru Rietumu palīdzību, bet ar savām nenozīmīgajām saimnieciskajām reformām dzīvi nav varējusi nostabilizēt. Tas, pēc referenta domām, nozīmē, ka Austrumos neskas nemainīsies, kamēr nebūs nomainīta politiskā sistēma. Viņš gan atzina, ka komūnisms šķeļas arī ideoloģiski un atrodas bankrota priekšvakarā, tomēr šī šķelšanās ir tikai ideoloģiskas un ne stratēģiskas dabas. Par lielāko kļūdu runātājs atzina Rietumu nenoteikto nogaidīšanas politiku. Ar to komūnismu nevar pārvarēt, jo tas pašos pamatos ir revolūcionāras dabas un pasauli grib pārveidot ar varu. Komūnisti taktisku apsvērumu dēļ gan runā par koeksistenci un pasīzplata pasaciņu par komūnisma liberālizēšanos, bet jāievēro, ka neviens no komūnistu vadoņiem nav atteicies no pasaules iekaŗošanas plāniem, arī pašu komūnistu pārvaldītajās zemēs liberālais komūnisms izbeidzās tur, kur sākas runa par cilvēka individuālo brīvību. Rūgti maldās tie, kas cer uz komūnistu pateicību par grūtību pārvarēšanai sniegto palīdzību. Rietumvalstu austrumpolitikas mērķis var būt tikai komūnisma pārvarēšana, nevis tā kultivēšana. Tāpēc izaicinājums uz cīņu ir jāpieņem, bet nevar uzvarēt, ja nav gribas cīnīties. Komūnisti cenšas izmantot parlamentārismu, lai ar t. s. tautas frontes palīdzību iznicinātu demokratiju. Lai tas nenotiktu, jākāpina modrība pret komūnisma propagandas izpausmēm un infiltrāciju.

Otrs referents — izdevējs Brūno Nīss, kas ar pseudonimu Bernhard Martell sarakstījis grāmatu „Vakarzemes sacelšanās" un brošūru „Koeksistence — bīstama ilūzija", šoreiz pakavējās pie temata „Eiropas sacelšanās un bojā eja", atzīstot, ka komūnisti ar saviem relātīvi vājajiem spēkiem cenšas aizkavēt aktīvu rietumvalstu austrumu politiku, lai gūtu panākumus. Ikviens pretkomūnists tiem ir kā dadzis acīs un to pārvērš par reakcionāru, fašistu. Pēc referenta domām, Eiropas vienība tikai var paglābt no bojā ejas.

Nobeigumā kriminālpadomnieks Valters Švarcs runāja par tematu, „Ko mums nozīmē nacionālās vērtības?"

Paredzams, ka visus trīs referātus iespiedīs, lai tie būtu pieejami plašākai interesentu saimei.

J. Ciruļis

Voldemars Korsts

Visa veida koeksistences tieksmes ir bīstamas!

Pirms tieši pakavējos pie Pētera Aigara raksta „Aklie sapņi un redzīgās vizijas" šī laikraksta iepriekšējā numurā, gribu uzsvērt, ka mans nolūks, rakstot šīs rindas, nav vēlēšanās rakstam tieši atbildēt, jo ir grūti kaut ko atbildēt autoram, kas jau kādā iepriekšējā rakstā pateicis, ka mūsu trimdas darbinieki nekā nav mācījušies, nekā nezina un ar 25 gadus novecojušu domāšanu. Protams, nevienam no še domātajiem trimdas darbiniekiem nav bijis izdevības viesoties aiz dzelzs aizkara; tie nav tikušies un arī nedomā tikties ar komūnistu funkcionāriem, vienalga, aiz kādu biedrību vai titulu aizsega tie slēptos. Šie mūsu trimdas darbinieki gan tikušies ar brīvās pasaules valstsvīriem un likumdevējiem, uztur ar tiem nevis tikai gadījuma saskari, bet pastāvīgu kontaktu. No šī fakta tad nu izriet, ka gudrā stāvokļa analize pasaka, ka arī šie brīvo valstu valstsvīri, kuŗi nav iecelti, bet ievēlēti, ir ar vecu un nesapratīgu domāšanu. To jau arī P. Aigars savā rakstā, acīm redzot, grib pasvīrot, jautājot, kur palikuši ģenerāļa Mekartura teorijas vai arī ASV nelaika ārlietu ministra Dallesa nelokāmā stāja brīvības aizstāvēšanā. Likts arī saprast, ka ir viens, ir otrs bijis nokluvis maldu ceļos, jo jau tad bijuši ar „novecojušu" domāšanu.

Fakts tomēr ir, ka tieši pašreiz pat daudzi kādreizēji ģenerāļa Mekartura pretinieki spiesti atzīt, ka šodien Āzijā un reizē ar to visā brīvajā pasaulē komūnisma briesmas būtu nesalīdzināmi mazākas, ja toreiz būtu īstenots Mekartura plāns. Un ka ārlietu ministrs Dalless bijis liels un tālredzīgs valstsvīrs, neapšaubāmi vairs ne viņa draugi, ne ienaidnieki.

Protams, dzīvojot brīvā zemē, kuŗā katrs var brīvi izteikt savu pārliecību un gribu, ir šodien un bija vakar cilvēki, kas domā: ja vien man labi, lai pēc manis tad nāk kaut ūdensplūdi. Mēs visi labi atcerēsimies „modernos" domātājus, kuŗi laikā, kad Ķīnā komūnisti sāka sagrābt varu, šos komūnistus apzīmēja par nevainīgiem „agrārās reformas izvedējiem." Rezultātā šodien sarkanā Ķīna ir drauds visas pasaules mieram un likumībai. Kad brīdināja, ka Kastro ir komūnists, bija cilvēki, kuŗi apgalvoja, ka Kastro ir tikai pretdiktātorisks cīnītājs. Rezultātā šodienas Kuba or lielas amerikāņu hemisfairas daļas nelaime, brīvības un tiesiskuma drauds, kas reizē rada un financē terroru un pat apzinātas slepkavības, nevairoties ne no kādiem līdzekļiem.

Vai tiešām visi, kuŗi savlaicīgi no šādu apstākļu rašanās brīdināja, bija cilvēki ar novecojušu un neloģisku domāšanu? Ja vien ir pieejams, ieteicu P. Aigaram pārlasīt kādu manu pirms apm. 10 gadiem rakstītu politisku apskatu, kuŗā izteikta doma, ka rīvēšanās Pad. savienības un sarkanās Ķīnas starpā ir nenovēršama, tāpat, ka Pad. savienībai ir grūts stāvoklis tai ziņā, ka tā nevar atteikties Ķīnu atbalstīt, bet, dodot visu, ko Ķīna prasa, rada varu, kuŗa var būt spējīga konfrontēt komūnisma sazvērestības virsvadībā. Tagad tas ir noticis! Šo faktu kā izšķirēju faktoru komūnisma savaldīšanā labprāt uzsver tie, kuŗi savas pašreizējās labās un ērtās dzīves ietekmē negrib ziedot nekā, lai nodrošinātu nākotni. Sevišķi to dara nācijas, kuŗas jau ilgi pazīstamas ar savām spējām labas „business" veicināšanai pārdot pat savu vemāti; vai arī tie, kas saslimuši ar iedomu redzēt paši sevī jaunu Napoleonu.

Ir gan fakts, ka Pad. savienība negrib Ķīnas varas pārliecīgu uzplaukumu, jo Ķīnieši tai atņemtu pārāk lielu daļu no cerētā laupījuma. Bet neviens Maskavā nav tik naivs, lai tikai pielaistu domu, ka būtu iespējams ļaut krist Ķīnas komūnismam. Tas nozīmētu arī Maskavas vergu kungu varas gala sākumu. Un nav manīts, ka imperiālistiskā, internacionālā un pat nacionālkomūnisma domu paudējos būtu pacēlusies balss, ka komūnisms atteicies no sava mērķa pakļaut visu pasauli verdzībai. Arī koeksistence un tās rezultāti nav nekas jauns! Kurp ved šāda koeksistence, jau sen pierādīja toreiz vēl par Lielbritaniju sauktās Anglijas premjērs N. Čemberlēns, kas brauca pie Hitlera uz Minheni un tur pārdeva tautas, kuŗas nebija viņa īpašums, bet atgriezies lepni teica, ka atvedis mieru paaudzēm! ... Rezultātā izcēlās otrs pasaules karš! So premjēra soli arī toreiz apsveica laikraksti, kuŗus, jāpieņem, P. Aigars grib likt mums pieņemt par mācības grāmatām mūsu vecmodīgās domāšanas korrigēšanai.

Ja runā par t. s. nacionālkomūnismu, tad nebūtu jāaizmirst, ka komūnisms ir sazvērestība pret brīvību, atsevišķu tautu gribu un arī individa tiesībām brīvi izlemt savu likteni. Šādus nacionālkomūnistiskus eksperimentus pielaiž tik ilgi, kamēr tajos nav manāmas gribas iet pilnīgi patstāvīgus ceļus. Ja šāda griba sāk izpausties, tad to noslīcina asiņu plūdos, kā vēl nesen notika Ungārijā. Un pat pieņemot neiespējamo, ka ikvienā komūnisma zemē rastos nesaistīta nacionālkomūnistiska vadība, arī šāda valsts iekārta iznīcinātu to, kam mēs ticam: tīcību Dievam un Dieva dotajām tiesībām brīvi izšķirt savu dzīves ceļu. Apgalvot, ka komūnisms „sagremos" pats sevi, kādēļ mierīgi varam gaidīt, nozīmē — var jau būt — gaišredzību, kuŗa redz cauri daudziem gadu simtiem. Bet redzot „tik tālu," tiek aizmirsts, ka gadsimti nemaz nebūs nepieciešami, lai mums vairs nebūtu iemesla cīnīties, ja necinīsimies šodien. Šis „tālredzīgais" domāšanas veids nenāk no brīvu cilvēku brīvas domāšanas, bet ir mūsu visu ienaidnieka ļoti izsmalcinātās propagandas sēklas diglis.

Ir uzkrītoši lasīt, ka kritiķi kritikas dēļ arvien uzsver vienus un tos pašus elementus: Jūsu trimdas dzīve ir sašķelta! Trimda vairs netic pašu brīvi izvēlētajai valdībai! Šī vadība ir egoīstiska! Šī vadība ir ar novecojušos domāšanu! Tā nezina, ko dara, nav nekā mācījusies un, acīm redzot, ir neizglītota! Un tā tālāk, un tā tālāk. Nost ar šo vadību! — To pašu starp rindiņām varēja lasīt arī divos pēdējos rakstos, kuŗi gan rakstīti (es gribu tam ticēt!) labā nodomā. Bet neaizmirsīsim, ka bieži ar labiem nodomiem ir bruģēts ceļš uz elli! Viens tomēr ir skaidrs: šāda pieeja neaicina mūs darbā, kuŗš ir mūsu vēsturiskā sūtība, bet gan iepriecina tos, kuŗi par visu vairāk grib panākt, lai mēs klusējam. Un vispār — būtu jāapzinās, ka ārdītāja kritika, nedodot nekā, ko likt vietā, ir tas, ko silti apsveic mūsu ienaidnieks.

Vēl gribētos uzsvērt, ka arī mēs visi ticam, ka bez latviešu tautas Latvijā nebūs arī Latvijas valsts. Bet mēs arī zinām, ka latvieši Latvijā mums sūtījuši ziņu: „Kliedziet, jūs brīvībā esošie! Mēs to nedrīkstam, un neviens mūs arī nedzird!" Mēs visi zinām, ka mums kā brīviem cilvēkiem ir tiesības būt dažādos uzskatos par to, kā mūsu lietas kārtojamas, bet pamatā mēs esam vienoti; un šo vienotību nesaskels nekādi apgalvojumi par to, ka šī vienība neeksistē. Vēl mazāk pamata to sacīt ir cilvēkiem, kuŗi ar darbiem nav pie-

(Nobeiguma 3. lpp.)

Gatavojas baltiešu demonstrācijai Ņujorkā

Pirms gadiem diviem Hamiltonas DV darbinieks un toreizējais Kanadas DV zemes valdes informācijas nozares vadītājs O. Ieviņš ierosināja plašu baltiešu masu demonstrāciju pie Apvienoto nāciju nama Ņujorkā, lai atgādinātu vēl nenokārtoto Baltijas valstu jautājumu. Priekšlikumu atsaucīgi uzņēma arī ASV DV saime, bet īstenojumu tas ne piedzīvoja, jo Amerikas latviešu apvienība, saņemusi ierosinājumu tālākai rīcībai, pieņēma to nāsnāšanai un —visa lieta apgulās kāda galda atvilktnē vai aktu vākos... Pastāvēja šaubas, vai izdosies sapulcināt vajadzīgo laužu daudzumu, radās bailes no lielākiem līdzekļu ieguldījumiem. Bija, iespējams, arī citi iemesli, kas lika O. Ieviņa ierosinājumam nepiedzīvot īstenojuma. Tagad doma pacēlusies par jaunu, faktiski — ir jau īstenota, jo priekšdarbi, kā rāda arī uzsaukums mūsu laikraksta iepriekšējā numurā, lielajai masu demonstrācijai norit pilnā sparā. Galvenā iniciatīva nāk šoreiz no lietuviešu puses, no pieciem uzņēmīgiem un bezbailīgiem lietuviešu jauniekiem, kas bez manāmākas baltiešu centrālo organizāciju atbalsta tomēr stājās pie domas īstenošanas un kā vissās pazīmes liecina, uzdevumu arī sekmīgi tiks līdz galam aicināt: pulcēsimies 15. novembrī Ņujorkā!

Sākot ar agru pavasari, latlappuses apmērā dobi kuros vieši lietuvēši un igauņi šai gadā sludinātāji varēs izlasīt savus dē rīkojusi daudzu protesta sacentienus Baltijas tautu brīvības rīkojumus sakarā ar Baltijas labā.

valstu 25 gadu okupāciju, de- Līdz šim baltiešu politiskie monstrācijas un pieminas aktus centieni galvenokārt bija tēmēti ne tikai ASV un Kanadas Hela- ASV senāta un tautas vēlmnieku jās pilsētās, bet arī Eiropā un nama locekļu ietekmēšanai. Bal- Austrālijā. Paredzētais plašais tiešiem lietu priekšu un gandarī- sarīkojums 13. novembrī Ņujor- jumu sagādāja ASV tautas viet- kā, kurš notiks 18.000 vietu lie- nieku nama šagada jūnija vien- lajā Madison Square Garden zā- balsīgi pieņemtā rezolūcija Nr. lē, būs kulminācija daudzo šī ga- ļa, kura prezidents aicināts at- da demonstrāciju sērijā, gādināt Baltijas valstu jautāju- Viens no galveniem jau notikuso mu Apvienotajās nācijās. Mūsu sarīkojumu un demonstrāciju centrālo organizāciju pārstāvji rūkumiem bijis to ierobežotais ir informēti, ka pašreizējā poli- apjoms un reizē ar to visai ma- tiskajā atmosfērā ANO mūsu jautā- zā vērība, kādu mūsu centieniem veltīja amerikāņu un kanadiešu prese. Turpreti 13. novembra baltiešu un viņu draugu sanāk- smes plāni gatavoti tieši ar nodo- mu, lai sarīkojuma apjoms būtu pietiekami liels un spētu lauzt vispārējo klusuma barjēru Baltijas tautu lietā.

Lietuviešu ricības komiteja, kurai vēlāk pievienojās arī latviešu pārstāvis, paredzējusi demonstrācijas gājienu ar mērķi vietot Ņujorkas laikrakstā „New York Times" veselas lappuses sludinājumu ar tematu „Apellācija Apvienoto nāciju sirdsapziņai". Sludinājums parādīsies laikrakstā vairākas dienas pirms 13. novembra sanāksmes. Laikraksta izvēli noteicis fakts, ka šo izdevumu ļoti daudz lasa starptautiskā sabiedrība. Ir dzirdētas ziņas, ka ASV politiki bieži vien iespaidojas no šai laikrakstā sitajiem uzskatiem. Sludinājumu ievietos laikraksta daļā, kuru nemaina dažādajos izdevumos. Jau darbības sākumā sanāksmes ricības komiteja izsūtījusi vairāk par 500 aicinājumu valdības, politiskajām un sabiedriskajām personām ASV, lūdzot atļaut sludinājumā lietot viņu vārdus.

Sanāksmes rīkotāji sagatavo arī īpašu programmu, brošūru, kuru iespiedīs 5000 eksemplāros. Tajā būs oficiālā manifesta un rezolūciju teksti, taču ievietoa arī baltiešu organizāciju, draudžu un citu institūciju sludinājumus

Maskavas dižbiedrs Kosigins Latvijas 25. gadu okupācijas svētkos Rīgā šī gada jūnija cita vidū teica: „1940. gadā Latvijas darba ļaudis izdarīja vēsturisku pagrieziena, atjaunodami padomju varu Latvijā brīvprātīgi ieņēma padomju sociālistiskajā savienībā kā līdztiesīga locekle."

Veicot mūsu vecu ilustrāciju sameklējis Reinis Birzgalis.

organizāciju pārstāvji, kuru darbam 13. novembra domonstrācija būs ļoti labvēlīga, jo būs uzskatāmi parādījusi, cik liela ir viņu sekotāju grupa. Amerikāņu politiķi bieži vien daudz vairāk rēķinās ar kādas grupas prasībām, ja skaidri zina, ka grupas pārstāvji reprezentē ļoti lielu lauž skaitu vai ļoti enerģisku un labi organizētu grupu.

KAS PAREDZĒTS ŅUJORKĀ?

Madison Square Garden zāle publikai būs atvērta 13. novembrī jau plkst. 10.30 dienā, bet lielās baltiešu un viņu draugu sanāksmes sākums nolikts plkst. 12 dienā. Paredzēti divi galvenie runātāji — ievērojamas ASV politiskās dzīves personības, katram dodot 20—30 minūšu laika, bet katram no trim komentētoriem paredzētas 6—8minūtes. Pro mumenti runātāji nodrošinās lielu preses un publikas ieverību.

Pēc sanāksmes paredzēts kopīgs gājiens uz Apvienoto nāciju namu. Tā kā gājienam nāksies šķērsot Manhetenu, satiksmes sastrēgums būtu milzīgs un ieverība reizē ar to lielāka. Sarīkojuma ricības komiteja nodrošinājusi, ka lielākā līdzsinēja demonstrācijā pie AN nama piedalīsies 6700 cilvēku, kādēj 6000-galvīgā baltiešu un viņu draugu demonstrācija to krietni pārsniegtu un uzskatāmi rādītu, ka ir labi organizēta un disciplinēta baltiešu grupa, kuru savu tautiešu un draugu tik tenis rūp tik ļoti, ka ir arvien ru salasīties tik lielā skaitā AN lietas atgādināšanai pie AN nama paredzēta apmēram līdz plkst 6 vakarā. Sanāksmes un gājiena laikā ricības komiteja plāno lielo laikrakstu un preses aģentūru reportieriem dotu pietiekami laiku savu ziņojumu iesūtīšanai uz viņu redakcijām vai radio un televīzijas laikrakstos.

Svētdien, 14. novembrī, notiks Ņujorkas organizāciju padomes rīkotais Latvijas neatkarības dienas sarīkojums.

SARĪKOJUMA PROGRAMMA UN SLUDINĀJUMI

Tā kā plašais sarīkojums domāts galvenokārt AN delegāciju informēšanai un iepaidošanai, būtu labi, ja tā programma būtu iepazīstama ar skidinājumiem piedalītos arī latviešu organizācijas Kanadā, Eiropā un Austrālijā. Tā kā daudzi latvieši šais zemēs jau iegavuši pavalstniecību, tad var runāt ne tikai latviešu, bet var griezties pie AN delegācijām Kanadas, Austrālijas, Anglijas, Zviedrijas un Vācijas vai citu valstu pilsoņi, kuriem interesē, lai brīvību būt laužu, latviešu valodā vai angļu valodā. Lietojot vairākas valodas, mūsu tautas brāļiem jūras krastā būtu iespējams, lai sanāksme un demonstrācija labi izdotos.

Sevišķi apsveicams ir fakts, ka plašā sarīkojuma ierosinātāji un organizētāji nāk no jaunās paaudzes. Tā vien liekas, ka vecākā paaudze apmēram ir izdegusi. Ir prieks konstatēt, ka arvien un vidēja paaudze, kas sevā latvārāk un vairāk baltiešu brīvē ka neatkarīgajā dzimtenē baudīja pasaulē grib darīt ko ārkārtēja dažādus labumus, kāds ari visu, lai kopīgā spēka demonstrē vārsi pieredzējuši un cietuši o jumā, visai pasaulei atgādinātu komunisma vāras, jau zaudēju ka Baltijas valstis vēl ir okupē tas sparu un tiesību uzvara tas un baltiešu tautas tiek sistē Daudzējos izmidā pavadoņos matiski izmicināts. Nav zināmu gadīsies vēl ā īsti nekad neesam ka pienācis laiks apellet pie pa izglāstī pasaules priekšā, lai pra saules sirdsapziņas, norādot uz šīm savu dīsmīgo lietu, lai apsū apstāklieņu. Okupētajās Baltijas dzetu valmācīgos okupantus. Ne valstīs. Mūsu tautām verdzinātā vai nolīgt, ka ir jau daudz da jā dzimtenē nevienojas tautā, ris un daudz darā arī vēl sodien jo zinām, kas pārdrošniekus tā mūsu trimdas organizācijas, bet dā gadījumā sagaidītu. Bet mēs, dzas iespaids, ka viss tiek da brīvajā pasaulē esošie taram rīts vecvecīņa miera laika ga savas okupētās dzimtenes un ver rā, it kā mēs dzīvotu miera laika dzībā nospiestās tautas labā da apstākļos. Par nožēlošanu tā rīt daudz vairāk nekā līdz šim navi Mūsu dzimtenē ir okupēta, soreiz demonstrācijas ideja un tas nozīmē, ka mūsu tauta nākusi no neticības, kas arī atrodas karastāvoklī ar mūsu lie- būs sarīkojuma galvenie vaditā- lāko ienaidnieku — sarkano Pac. ji. Protams, šī ir vēl baltiešu ko- savienību! Ievērojot šos apstāk pēja lieta, kopēja cīņa. Tādēļ da- lus, mūsu cīņas līdzekļiem, arī šu tautu!

O. Ieviņš

LATVIJA

85. N-RS. TRESDIENA, 1965. GADA 23. OKTOBRIS.

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont. tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont., tālr. 759—3076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Zanis Zentiņš, 46 Lynd Ave, Toronto 3, Ont. tālr. 366—3...

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības labināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centi.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

Atbalstīsim 13. novembra sarīkojumu

TORONTO UN HAMILTONAS LATVIEŠI ORGANIZĒ BRAUCIENU

Kā jau laikrakstos ziņots, 13. novembrī Ņujorkā notiks liela baltiešu masu sanāksme ar gā- jošu demonstrācijas gājienu uz Apvienoto nāciju namu.

Ir prieks konstatēt, ka arvien un vidēja paaudze, kas sevā latvārāk un vairāk baltiešu brīvē ka neatkarīgajā dzimtenē baudī ja pasaulē grib darīt ko ārkārtēja dažādus labumus, kāds ari visu, lai kopīgā spēka demonstrē vārsi pieredzējuši un cietuši o jumā, visai pasaulei atgādinātu komunisma vāras, jau zaudēju ka Baltijas valstis vēl ir okupē tas sparu un tiesību uzvara tas un baltiešu tautas tiek sistē Daudzējos izmidā pavadoņos matiski izmicināts. Nav zināmu gadīsies vēl ā īsti nekad neesam ka pienācis laiks apellet pie pa izglāstī pasaules priekšā, lai pra saules sirdsapziņas, norādot uz šīm savu dīsmīgo lietu, lai apsū apstāklieņu. Okupētajās Baltijas dzetu valmācīgos okupantus. Ne valstīs. Mūsu tautām verdzinātā vai nolīgt, ka ir jau daudz da jā dzimtenē nevienojas tautā, ris un daudz darā arī vēl sodien jo zinām, kas pārdrošniekus tā mūsu trimdas organizācijas, bet dā gadījumā sagaidītu. Bet mēs, dzas iespaids, ka viss tiek da brīvajā pasaulē esošie taram rīts vecvecīņa miera laika ga savas okupētās dzimtenes un ver rā, it kā mēs dzīvotu miera laika dzībā nospiestās tautas labā da apstākļos. Par nožēlošanu tā rīt daudz vairāk nekā līdz šim navi Mūsu dzimtenē ir okupēta, soreiz demonstrācijas ideja un tas nozīmē, ka mūsu tauta nākusi no neticības, kas arī atrodas karastāvoklī ar mūsu lie- būs sarīkojuma galvenie vaditā- lāko ienaidnieku — sarkano Pac. ji. Protams, šī ir vēl baltiešu ko- savienību! Ievērojot šos apstāk pēja lieta, kopēja cīņa. Tādēļ da- lus, mūsu cīņas līdzekļiem, arī šu tautu!

O. Ieviņš

Apvienoto nāciju namā

Ir prieks konstatēt, ka arvien un vidēja paaudze, kas sevā latvārāk un vairāk baltiešu brīvē ka neatkarīgajā dzimtenē baudī ja pasaulē grib darīt ko ārkārtēja dažādus labumus, kāds ari visu, lai kopīgā spēka demonstrē vārsi pieredzējuši un cietuši o jumā, visai pasaulei atgādinātu komunisma vāras, jau zaudēju ka Baltijas valstis vēl ir okupē tas sparu un tiesību uzvara tas un baltiešu tautas tiek sistē Daudzējos izmidā pavadoņos matiski izmicināts. Nav zināmu gadīsies vēl ā īsti nekad neesam ka pienācis laiks apellet pie pa izglāstī pasaules priekšā, lai pra saules sirdsapziņas, norādot uz šīm savu dīsmīgo lietu, lai apsū apstāklieņu. Okupētajās Baltijas dzetu valmācīgos okupantus. Ne valstīs. Mūsu tautām verdzinātā vai nolīgt, ka ir jau daudz da jā dzimtenē nevienojas tautā, ris un daudz darā arī vēl sodien jo zinām, kas pārdrošniekus tā mūsu trimdas organizācijas, bet dā gadījumā sagaidītu. Bet mēs, dzas iespaids, ka viss tiek da brīvajā pasaulē esošie taram rīts vecvecīņa miera laika ga savas okupētās dzimtenes un ver rā, it kā mēs dzīvotu miera laika dzībā nospiestās tautas labā da apstākļos. Par nožēlošanu tā rīt daudz vairāk nekā līdz šim navi Mūsu dzimtenē ir okupēta, soreiz demonstrācijas ideja un tas nozīmē, ka mūsu tauta nākusi no neticības, kas arī atrodas karastāvoklī ar mūsu lie- būs sarīkojuma galvenie vaditā- lāko ienaidnieku — sarkano Pac. ji. Protams, šī ir vēl baltiešu ko- savienību! Ievērojot šos apstāk pēja lieta, kopēja cīņa. Tādēļ da- lus, mūsu cīņas līdzekļiem, arī šu tautu!

O. Ieviņš

(Nobeigums 3. lpp.)

E. Kalniņa

SLĒGTĀS DU

MAZS EPIZODS „STABURAGA BĒRNI" AU MIŅAI

No Silmačiem līdz Tilta kro- čam. Zvans, gum nav akmens ceļmalā, uz ku- sums. Skatu ra Kukaiņa nebūtu sēdējusi, nav vilkdams, at mīļa vārda, ko Kukaiņa nebūtu jām durvīm teikusi. — Tā saka Jānis Poruks mā. Sirds s savā stāstā par Kukaiņu. mazais Mārč

Tāpat var sacīt, ka nav latvie- negribēja tei šu grāmatu draugu vidū cilvēka, kerties ap ka kas nepazītu Valža „Staburaga si: „Dievs d bērni" un kas nezinātu, kā šai vilkdams, at darbā dzīvo un darbojas abi zēni jām durvīm — Jancis un Mārcs. Sogad atzī- mā. Sirds s mē Valža (Voldemārs Zālītis) mazais Mārč 100. dzimšanas dienu, 10. oktob- negribēja tei rī pirms vairāk nekā 30 gadiem kerties ap ka viņš mīris. si: „Dievs d

Ir nojaušams, ka V. Zālītis Klusums a grāmatā ir pats Jancis, Vigantes mēr klusēja. muižas dārznieka dēlēns. Ir zi- nūsu rādītājs nāms, ka V. Zālītis ieguvis labu pulksteni. Pē izglītību, darbojies paidagoģijā ķara izrāde. un kļuvis rakstnieks. Tātad — mēmajām d gudrais un dzīvais zēns Jančis ir gadījums, p „Staburaga bērni", autors. cits bija aizs

Bet Mārcs, labdabīgais, ne tik Teātra ģēr attapīgais, bet karsto un drauga vien stāvēja milestības pilno sirdi, — kur pa- čas pāstalas. S licis viņš? Kurp viņa dzīves gai- apauj. Mazai tas aizvedušas, nav zināms. Reiz gad viņam a viņš tomēr parādījās, ja gadīju- „Staburaga mu vispār var saukt par parādī- smaga gaita. šanos. Dailes teātrī Rīgā pāris Cik zināms sezonu uzveda Valža „Staburaga un Mārcs, p bērni" dramatizējumu. Pēc kādas Jurģu dienā dienas izrādes teātra ģērbtuvē pa- lielceļa, savo klīda ziņa, ka izrādi skatījies kad vairs sirms vīrs, galdnieku meistars, starp viņiem kas iebraucis Rīgā noskatīties šas slēgtas. uzvedumu. Tas bijis Mārcs. Īs- Kādam ak tais, dzīvais Daugavas krastu kažiņa būtu, zēns, tagad sirmgalvis. Izrāde bi- dusles, abi ja beigusies, skatītāji izklīduši. neplestādam Arī sirmgalvis aizgājis. Bet vi- mi. Arī kād ņam bija sadzītas pēdas. Vecais viens otram galdnieku meistars pēc izrādes bija devies apmeklēt kādu savu draugu, arī galdnieku.

MIRIS

D

Redakcijū legramma, tobrī miris Dangavs, ka cējies vien ieguvis prāv Savos darb tēloja īpatu amerikas dz Labs skaits publicēti arī tikko beidzā dumjš!". Ra ja savas pir tu krājuma došanu.

Mārča lomas tēlotāja nometa pastalas, parūku, norausa no se- jas Mārča vasaras raibumus un bija jau kurpēs un mēteli. „Kur?" — tas viņai bija sirdi de- dzinošs jautājums. Aptuvena ad- rese bija minēta. Pa kāpnēm lejā, pāri ielai, gar vienu stūri, gar otru, nams, atkal kāpnes un — te bija durvis, aiz kurām vaja- dzēja būt Mārčam. Istajam Mār

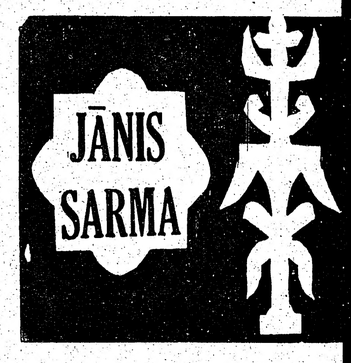

(90. turpinājums)

— Lai ķēniņš dzīvo daudz gadu,— vis ca,— mēs darīsim, ko viņš mums pavēlēs.

Ķēniņš, noklausījies prasieša Nātana bija krietni atžirdzis. Viņš lika aicināt pie das lielkungus, kā arī virsniekus, kamē gus un mantas sargus, lai ar tiem runātu nu tie bija sapulcējušies ķēniņa namā, viņ cija: — Jūs visi ješuruna ļaudis un mani savā sirdī biju apņēmies celt namu ješuru mūsu Kungam, lai tas būtu lielāks un krāš tas ir citām tautām, kam ir koka vai akm Bet man tas nav ļauts, tāpēc, ka esmu bijī un izlējis asinis. Bet kaut tas arī tā, es ne dējis žēlastību ješuruna Kunga acīs, bet manam namam arī uz priekšu, jo kungu K dzējis manu dēlu Sālamanu, kurš nav izlē šuruna, ne svešu ļaužu asinis, ka tas viņa namu. Šis puisis, kam pravietis Nātans n prast, kā Kungu kungs izvedis ješuruna r un kāpēc tam devis šo saules un viņa ženi dēls tad nu celsnamu ješuruna Kungam, teri tam upurēs, bet praviešī sludinās tā p

To teicis, ķēniņš aicināja Sālamanu sē lai visi ļaudis to redzētu. Un kad nu Sāla gan vēl gandrīz zēna izskatā, bet slaids a jo skaistu seju, iznāca no galma ļaužu vidu gan kautri nosarcis, tomēr droši nostājās l va krēslam, tad viņš viesiem ļoti patika un

,— Lai kungu Kungs dzird šos patie vārdus!...

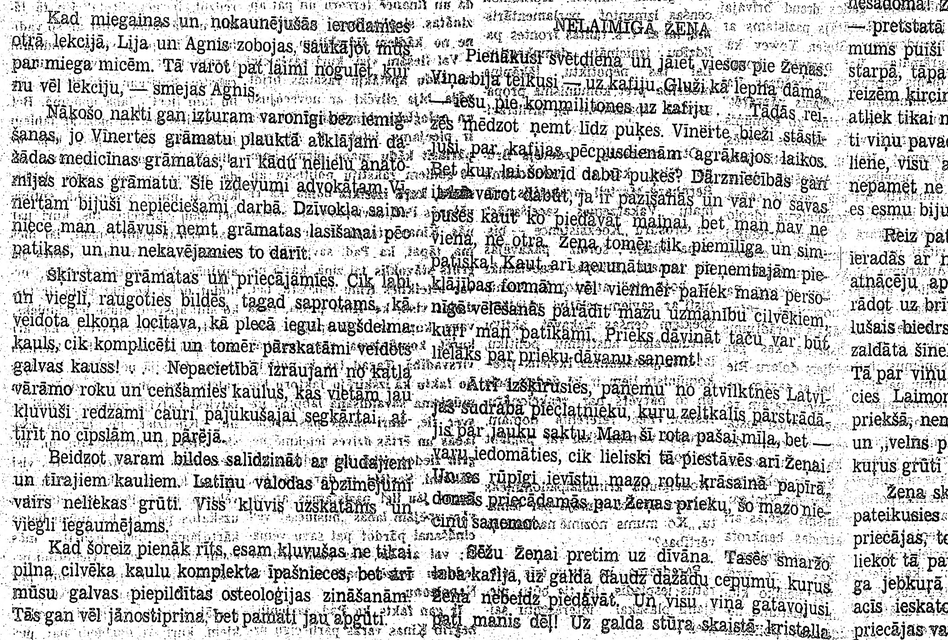

LILIJA ZARIŅA

ATMIŅAS

Eduarda Vingra vinete un ilustrācijas

(42. turpinājums)

12

NELAIMĪGĀ ŽENA

Pienākusi svētdiena un jāiet viesos pie Ženas. Viņa bija teikusi — uz kafiju. Gluži kā leģita dāma. Iesu, nie kommilitones uz kafiju.

Tādās reizēs mēdzot ņemt līdz pukes. Vīnērte bieži stāstīju par kafijas pēcpusdienām agrākajos laikos. Bet kur lai šobrīd dabū pukes? Dārzniecības gan varot dabūt, ja ir pazīšanās un var no savas puses kaut ko piedāvāt mainai, bet man nav ne viena, ne otra. Ženai tomēr tik piemīlīga un simpatiska. Kaut arī nerunātu par pienemtajām pieaicinājumu. Kaut arī nerunātu par pienemtajām pieaicinājumu.

Kad miegainas un nokaunējušās ierodamies otrā lekcijā, Lija un Agnis zobojas, saukājot mūs par miega micēm. Tā varot pat laimi nogulēt kur nu vēl lekciju, — smejas Agnis.

Nākošo nakti gan izturam varonīgi bez iemigšanas, jo Vīnertes grāmatu plauktā atklājam dažādas medicīnas grāmatas, arī kādu nelielu anatomijas rokas grāmatu. Šie izdevumi advokātam Vī- nertam bijuši nepieciešami darbā. Dzīvokļa saim- niece man atļāvusi nemt grāmatas lasīšanai pēc patikas, un nu nekavējamies to darīt.

Skirstam grāmatas un priecājāmies. Cik labi, klājības formām, vēl vienmēr palīek mana perso- un viegli, raugoties bildēs, tagad saprotams, kā- nīgo vēlēšanās palādīt mazu uzmanību cilvēkiem, veidota elkoņa locītava, kā plecā iegul augšdelma- kuri man patīkami. Prieks dāvināt tāču var būt kauls, cik komplicēti un tomēr pārskatāmi veidots lielāks par prieku dāvanu saņemt! galvas kauss!

Nepacietība izraujam no kaula vārāmo roku un cenšamies kaulus, kas vietām jau kluvuši redzami cauri pajukušajai segkārtai, at- tīrīt no cipslām un pārējā.

Beidzot varam bildes salidzināt ar gludējiem un tīrajiem kauliem. Latīņu valodas apzīmējumi vairs nelīekas grūti. Viss kluvis uzskatāmāks un viegli iegaumējams.

Kad šoreiz pienāk rīts, esam kluvušas ne tikai pilna cilvēka kaulu komplekta īpašnieces, bet arī mūsu galvas piepildītas osteoloģijas zināšanām. Tās gan vēl jānostiprina, bet pamati jau abgūti.

Pienākusi svētdiena un jāiet viesos pie Ženas. Viņa bija teikusi — uz kafiju. Gluži kā leģita dāma. Iesu, nie kommilitones uz kafiju. Tādās reizēs mēdzot ņemt līdz pukes. Vīnērte bieži stāstīju par kafijas pēcpusdienām agrākajos laikos. Bet kur lai šobrīd dabū pukes? Dārzniecības gan varot dabūt, ja ir pazīšanās un var no savas puses kaut ko piedāvāt mainai, bet man nav ne viena, ne otra. Ženai tomēr tik piemīlīga un simpatiska. Kaut arī nerunātu par pienemtajām pieaicinājumu. Kaut arī nerunātu par pienemtajām pieaicinājumu.

Kad miegainas un, nokaunējušās ierodamies otrā lekcijā, Lija un Agnis zobojas, saukājot mūs par miega micēm. Tā varot pat laimi nogulēt kur nu vēl lekciju, — smejas Agnis.

Nākošo nakti gan izturam varonīgi bez iemigšanas, jo Vīnertes grāmatu plauktā atklājam dažādas medicīnas grāmatas, arī kādu nelielu anatomijas rokas grāmatu. Šie izdevumi advokātam Vī- nertam bijuši nepieciešami darbā. Dzīvokļa saim- niece man atļāvusi nemt grāmatas lasīšanai pēc patikas, un nu nekavējamies to darīt.

Skirstam grāmatas un priecājāmies. Cik labi, klājības formām, vēl vienmēr palīek mana perso- un viegli, raugoties bildēs, tagad saprotams, kā- nīgo vēlēšanās palādīt mazu uzmanību cilvēkiem, veidota elkoņa locītava, kā plecā iegul augšdelma- kuri man patīkami. Prieks dāvināt tāču var būt kauls, cik komplicēti un tomēr pārskatāmi veidots lielāks par prieku dāvanu saņemt! galvas kauss!

Nepacietība izraujam no kaula vārāmo roku un cenšamies kaulus, kas vietām jau kluvuši redzami cauri pajukušajai segkārtai, at- tīrīt no cipslām un pārējā.

Beidzot varam bildes salidzināt ar gludējiem un tīrajiem kauliem. Latīņu valodas apzīmējumi vairs nelīekas grūti. Viss kluvis uzskatāmāks un viegli iegaumējams.

Kad šoreiz pienāk rīts, esam kluvušas ne tikai pilna cilvēka kaulu komplekta īpašnieces, bet arī mūsu galvas piepildītas osteoloģijas zināšanām. Tās gan vēl jānostiprina, bet pamati jau abgūti.

Ātri izskrūsies, pārnemu no atvilktnes Latvi- jas sudraba pieclatnieku, kuru zeltkalis pārstrādā- jis par jaunu saktu. Man šī rota pašai mila, bet — var iedomāties, cik lieliski tā piestāvēs arī Ženai. Uzmanīgi rūpīgi ievīstu mazo rotu krāsainā papīrā, domās priecādamās par Ženas prieku, šo mazo nie- cīņu saņemot.

Cenšos Ženu mierināt, ka šilinš nemaz tik liekot tā pati maska — neizdibināma un pievilcī- ga jebkurā situācijā. Nav tā, kā ar Olgu, kuras acīs ieskatoties, vienmēr skaidri zinu, vai viņa priecājas vai bēdājas.

Nemiet, mīļā," Žeņa piedāvā kūku ar putu rējumu. Viņa bieži lieto uzrunu mīļā, bet prot to tomēr bez parastās banālās pieskaņas. „Un tad pamēģiniet mazu glāzīti no mana likiērīša!"

Viņa piedāvājumu izsaka tik ciepstošā un vār- pār tam, kas var nepatikt, tad vienīgi viņas balss... Kūka ar putu rējumu garšo brīnišķīgi, jo ilgi ne- iesmu tādas ēdusi, bet — ko darīt ar likieri? Nav īsti dūša pateikt, ka tik stiprus dzērienus vēl ne- esmu nomēģinājusi. Varbūt tik briesmīgi nemaz arī nav? Pirmais malks ieskrien kaklā tik dedzi- noši, ka aizraujas elpa un jāklepo. Mute tomēr paliek salda šokolādes garša.

„Nekas, nekas," saprotoši pasmaida Žeņa. „Ti- kai ar laiku uzzinām, kas dzīvi dara patīkamu un aldu, arī kāds nieks alkohola noder."

Varonīgi izdzeru glāzīti tukšu, tad vēl vienu. ec viņa ūtu, tādu ūtu strāvu plūstam pa visu ermeni. Šajūta tik laba, ka smieties vien gribas... Bet Žeņa sāk nu stāstīt tādas bēdīgas lietas, kuras manī tulit aizkustina. Es varēju gandrīz vai rau- dāt par viņas liktenī, kaut stāstīto visā pilnībā ne- izprotu.

Eksistē kaut kāds „viņš," kuŗa dēļ Žeņai jā- strādā. Abi vienu otru loti mīlot, bet, lai būtu vien- mēr kopā, Žeņai jāiet darbā, jo ir viņa sekretāre. Darba dēļ arī nevarot apmeklēt visas lekcijas augstskolā, viņai tādēļ neesot nekādu piezīmju, nevienā priekšmetā neesot arī nostrādāti praktis- kie darbi. Žeņa nezina, ko nu iesākt. Viņa ir tik nelaimīga, izrāsusi un nevariga. Un tas trakais Šilins... „Pie viņa rīt jāuzsākot praktiskie darbi, bet — kā to lespēt?

(Turpinājums sekos)

E. Kalniņa

SLĒGTĀS DURVIS

MAZS EPIZODS „STABURAGA BĒRNI" AUTORA VALŽA PIEMIŅAI

No Silmačiem līdz Tilta krogam nav akmens ceļmalā, uz kura Kukažiņa nebūtu sēdējusi, nav mīļa vārda, ko Kukažiņa nebūtu teikusi. — Tā saka Jānis Poruks savā stāstā par Kukažiņu.

Tāpat var sacīt, ka nav latviešu grāmatu draugu vidū cilvēka, kas nepazītu Valža „Staburaga bērni" un kas nezinātu, kā šai darbā dzīvo un darbojas abi zēni — Jancis un Mārcis. Šogad atzīmē Valža (Voldemārs Zālītis) 100. dzimšanas dienu, 10. oktobrī pirms vairāk nekā 30 gadiem viņš miris.

Ir nojaušams, ka V. Zālītis grāmatā ir pats Jancis, Vīgantes muižas dārzniekа dēlēns. Ir zināms, ka V. Zālītis ieguvis labu izglītību, darbojies paidagoģijā un kļuvis rakstnieks. Tātad — gudrais un dzīvais zēns Jancis ir „Staburaga bērni" autors.

Bet Mārcs, labdabīgais, ne tik attapīgais, bet karsto un drauga milestības pilno sirdi, — kur palicis viņš? Kurp viņa dzīves gaitas aizvedušas, nav zināms. Reiz viņš tomēr parādījās, ja gadījumu vispār var saukt par parādīšanos. Dailes teātrī Rīgā pāris sezonu uzveda Valža „Staburaga bērni" dramatizējumu. Pēc kādas dienas izrādes teātra ģērbtuvē paklīda ziņa, ka izrādi skatījies sirms vīrs, galdnieku meistars, kas iebraucis Rīgā noskatīties uzvedumu. Tas bijis Mārcs. Īstais, dzīvais Daugavas krastu zēns, tagad sirmgalvis. Izrāde bija beigusies, skatītāji izklīduši. Arī sirmgalvis aizgājis. Bet viņam bija sadzītas pēdas. Vecais galdnieku meistars pēc izrādes bija devies apmeklēt kādu savu draugu, arī galdnieku.

Mārča lomas tēlotāja nometa pastalas, parūku, norausa no sejas Mārča vasaras raibumus un bija jau kurpēs un mētelī. „Kur?" — tas viņai bija sirdi dedzinošs jautājums. Aptuvena adrese bija minēta. Pa kāpnēm lejā, pāri ielai, gar vienu stūri, gar otru, nams, atkal kāpnes un — bija durvis, aiz kurām vajadzēja būt Mārčam. Istajam Mārčam. Zvans, klauvējiens. Klusums. Skatuves Mārcs, elpu atvilkdams, atspiedās pret mēmajām durvīm un klausījās klusumā. Sirds sita. Nekā liela jau mazais Mārcs lielajam Mārčam negribēja teikt. Varbūt tikai apķerties ap kaklu un iečukstēt ausī: „Dievs dod viriem satikties!"

Klusums aiz durvīm vēl vienmēr klusēja. Laiks skrēja kā mīnūšu rādītājs mazā Mārča rokas pulkstenī. Pēc stundas sākās vakara izrāde. Bija jāiet prom no mēmajām durvīm, kuŗas laiks, gadījums, pārpratums vai kas cits bija aizslēdzis.

Teātŗa ģērbtuves kaktā vēl arvien stāvēja steigā nomestās Mārča pastalas. Šovakar tās nebija jāapauj. Mazais Mārcs juta, ka tagad viņam ar visu vieglo apavu „Staburaga bērni" izrādē būs smaga gaita. Rīt būs atkal labi...

Cik zināms, arī abi zēni Jancis un Mārcs, pēc šķiršanās bērnībā Jurģu dienā uz Vīgantes muižas lieliceļa, savos gaŗajos mūžos nekad vairs nav satikušies. Arī starp viņiem kādas durvis bijušas slēgtas.

Kādam akmenim, uz kuŗa Kukažiņa būtu, gaŗām iedama, apsēdusies, abi zēni pagājuši gaŗām nepiestādami, akmens neredzēdami. Arī kāds mīļš vārds palicis viens otram neteikts.

MIRIS TĀLIVALDIS DANGAVS

Redakciju slēdzot, saņemta telegramma, ka Arģentīnā 20. oktobrī miris rakstnieks Tālivaldis Dangavs, kas līdz šim bija publicējies vienīgi periodikā, bet jau ieguvis prāvu cienītāju skaitu. Savos darbos viņš galvenokārt tēloja īpatus raksturus Dienvidamerikas dzīves un ainavu fonā. Labs skaits T. Dangava stāstu publicēti arī mūsu laikrakstā, tā tikko beidzās viņa darbs „Tiec nu dumjš!". Rakstnieks tieši kārtoja savas pirmās grāmatas — stāstu krājuma „Strandējušo sala" izdošanu.

Indra Gubiņa

CIENASTS

Bij kviešu karaša brūna
Un medus, ko ēdām no kārēm.
Netālu bišu strops dūca.
Vakara saule balta pār lievenēm krita.
Medus lāse dzeltena, dzidra,
Sīta un salda kā bērnības dienas
Iekrita saujā. To nolaižīju
Un jutu — bērns mūžīgi būšu,
Bērns — citā zemē un citā laikā.

Vēl lipīgām saujām jāņogas rāvām.
Zem lapām, kas ilgi slēpušās dārzā.
Sulīgas, spirdzīga skābuma pilnas,
Tās tumši sarkanas sabira mutē.
Gaisma pazuda. Vakara ēnas izstiepās.
Pār zemi un mani miers,
Tāds miers pārlaidās
Kā pēc svētās vakariņas.

Renātes Gūtmanes viesošanās Toronto

Stutgartes operas soliste Renāte Gūtmane.

Renātes Gūtmanes (mecosopranās) dziesmu un āriju vakars 14. oktobrī bija Toronto latviešu koncertapvienības pirmais šīs sezonas devums.

R. Gūtmane ir viena no nedaudzajām jaunās paaudzes vokālistēm ar reti labskanīgu balsi, sevišķi zemajā un vidējā posmā, bagātu pārdzivojumu skālu, dzirkstošu mākslinieciskо temperamentu un tīru, drošu intonāciju dzirdes nozīmē. Ar minētajām dotībām tiek sasniegts daudz, ļoti daudz. Vēlams dziļāk respektēt kompoziciju oriģinālraksturu, lai lielisko balss sniegumu atbalstītu arī stila un literārā plāksnē.

Vakara programmā māksliniece dziedāja tautas dziesmas, daudz pazīstamu latviešu oriģināldziesmu un operu ārijas. Renāte Gūtmane panāca skaistu noskaņas dažādību. „Saulīt' tecēj' tecēdama" un „Ej, saulīte, drīz pie Dieva" izpildījumā un sevišķi atjautīgu balss krāsainību Jāņa Mediņa „Jautātāja meitene". Mediņa „Glāsts" izpildījums bija skaists līdzenas balss kantilēnas paraugs. Programmas nobeiguma Azučēnas ārija no Verdi „Trubadūra" pelnīti ieguva spontānu publikas piekrišanu.

Klavierpavadījumus smalkjūtīgi un droši izpildīja pianiste Vera Leinvēbere.

O. I.

Aina no Tenesija Viljama lugas „Iguānas nakts" Losandželosas latviešu ceļojošā teātŗa uzvedumā: no kreisās — Dagnija Caune, Lolita Lejiņa un Spodra Zaļuma.

Gaidāmā grāmatu raža

Ziemsvētku laiks grāmatniecībā ir ziedu laiks. Decembrī grāmatnīcu apgrozījumi bieži vien sasniedz pārējo 11 mēnešu kopapgrozījumu. To parasti veicina jaunizdevumi. Šī tendence vērojama arī latviešu grāmatu tirgū. Šogad trimdas latvieši var cerēt uz vairāk nekā 40 jaunizdevumiem.

Romānu lasītāji saņems Alfrēda Dziļuma romānu „Aklā ezera velns", Ed. Freimaņa un Edvīna Medņa jaunās grāmatas, Kārļa Ieviņa „Saules dārzos". Gunars Janovskis, kas lasītājus iekaroja ar savu pirmo romānu „Sola", tagad nāk ar diviem jauniem darbiem: „Bez ceļa" un „Pār Trentu kāpj migla". Nikolajs Kalniņš ar savu Rīgas skolotāju institūta kultūrvēsturisko romānu „Laipu licēji" iepriecinās ir jaunos, ir vecākus tautiešus. Jānis Kārkliņš pabeigs sava „Latviešu Pūcesspieģeļa" dēkas, izdodot otru daļu.

Stāstu un noveļu cienītājiem šorejz izvēle būs mazāka. Tie saņaidīs Ilonas Leimanes stāstu, atmiņu un tēlojumu krājumu „Dūmu topazs", bet Zentas Mauriņas cienītāji priecāsies par viņas Ziemsvētku stāstu „Sākumā bija prieks", kas pag. gadā iznāca vācu valodā. Latviešu izdevumu greznos J. Soikana ilustrācijas.

Mazliet lielāka izvēle būs dzejoļu mīļotājiem. Iespiešanā atrodas Eiropā pazīstamās dzejnieces Margaritas Ausalas pirmais dzejoļu krājums „Patiesības vīns". Dzejas un mūzikas mīļotāji ar prieku apsveiks Elzas Ķezberes dzejoļu krājumu „Koncerts" bet Zenta Liepa kavēsies atmiņās pie „Vaŗa gredzena." A. Priedītis mūs iepazistinās ar ķīniešu (cerams, ne sarkano) liriku.

Atmiņu literātūrā drīzumā parādīsies jau 15. augustā solītā Ādolfa Kaktiņa Dzīves opera, kuŗu pēc dziedoņa nāves papildināja ar jubilejā neteikto runu un epilogiem. Ģenerāli O. Dankeru iemūžinās grāmatā „Lai vēsture

(Nobeigums 5. lpp.)

Komponists svin jubileju

Oktobŗa pēdējās dienās dziesmu svētkos vairākkārt godalgas guvušais modernisma virziena pārstāvis latviešu mūzikā Aleksandrs Okolo-Kulaks piedalīsies savu 25 gadu mūziķa gaitu jubilejas koncertos Londonā un Toronto. Mākslinieka cienītāju pulks, kas ar gadiem pastāvīgi auguis, šajos koncertos dzirdēs tikai pēdējos 10 gados radušos darbus. Dziesmas dziedās A. Okolo-Kulaka mūzikas uzticamā interprēte Ksenija Brante, mūziku klavierēm un ģellam atskaņos pats komponists, Dzidris Treimanis un Mirdza Nāruna-Bogdanovica.

Programmā uzņemts jaunatskaņojums — nule pabeigtais darbs balsij, ģellam, klavierēm un elektroniskai skaņu lentei. Pirmatskaņojums būs arī kantātes „Spīdolas vēstījums" transkripcija balsij, ģellam un klavierēm.

So programmu atskaņos arī Nujorkā, Karnegija koncerthallē, 6. novembrī. Vēlēdamies iedzivināt pavasarī pēc dziesmu svētkiem pārrunāto ierosinājumu Latvijas valstssvētkus atzīmēt ar nopietnu augstvērtīgu koncertu, Montrealas DV nodaļa 20. novembrī rīko komponista darbu vakaru ar jau minētajiem mākslinieкiem.

Pazistot A. Okolo-Kulaka skaņrakstu, klausītājs var būt pārliecināts, ka jubilejas koncerta pārsteigumi, arī „elektroniskie" būs interesanti.

JĀNIS SARMA SĀCEMAS KĒNIŅŠ

ROMĀNS

(90. turpinājums)

— Lai ķēniņš dzīvo daudz gadu,— visi vīri sauca,— mēs darīsim, ko viņš mums pavēlēs.

Ķēniņš, noklausījies pravieša Nātana vēstījumu, bija krietni atžirdzis. Viņš lika aicināt pie sevis jūdas lielkungus, kā arī virsniekus, kambara kungus un mantas sargus, lai ar tiem runātu. Un kad nu tie bija sapulcējušies ķēniņa namā, viņš tiem sacīja: — Jūs visi ješuruna ļaudis un mani brāļi. Es savā sirdī biju apņēmies celt namu ješuruna Dievam mūsu Kungam, lai tas būtu lielāks un krāšņāks nekā tas ir citām tautām, kam ir koka vai akmens dievi. Bet man tas nav ļauts, tāpēc, ka esmu bijis kaŗavīrs un izlējis asinis. Bet kaut tas arī tā, es neesmu zaudējis žēlastību ješuruna Kunga acīs, bet tā paliks manam namam arī uz priekšu, jo kungu Kungs izredzējis manu dēlu Sālamanu, kuŗš nav izlējis ne ješuruna, ne svešu ļaužu asinis, ka tas viņam uzceltu namu. Šis puisis, kam pravietis Nātans mācījis saprast, kā Kungu kungs izvedis ješurunu no Ēģiptes un kāpēc tam devis šo saules un vīna zemi, šis mans dēls tad nu celsnamu ješuruna Kungam, kur priesteri tam upurēs, bet pravieši sludinās tā prātu.

To teicis, ķēniņš aicināja Sālamanu sev blakām, lai visi ļaudis to redzētu. Un kad nu Sālamans, kaut gan vēl gandrīz zēna izskatā, bet slaids augumā un jo skaistu seju, iznāca no galma ļaužu vidus un, kaut gan ķautri nosarcis, tomēr droši noņstājās blakām tēva krēslam, tad viņš viesiem ļoti patika un visi sauca:

,— Lai kungu Kungs dzird šos patiesos ķēniņa vārdus!...

Bet ķēniņš lika, lai priesteris Cadoks izlej svēto elji virs Sālamana matiem, bet pats noņēma savu ķēniņa kroni un uzlika to galvā Sālamanam.

— Atzīsti, mans dēls, ješuruna Dievu, mūsu Kungu un kalpo tam ar visu savu sirdi un prātu. Ja tu viņu arvienu meklēsi, tad arī atradīsi un viņš paliks pie tevis. Bet ja tu viņu atmetīsi, kalpodams svešiem dieviem, tad arī viņš tevi atmetīs mūžīgi...

Tad visi, kas bija pulcējušies, gavilēja un sauca:

— Lai dzīvo jaunais ķēniņš Sālamans, jo mums tāpat kā viņa tēvam, ir labs prāts pie tā!...

Tad ķēniņš pavēlēja Sālamanam tērpties purpura mētelī un sēsties ēzeļmātei mugurā. Bet ķēniņa augstais kambarkungs Amarija Merajota dēls ņēma ēzeļmātes pavadu un veda Sālamanu uz Derības telti, kur altārī kļuva dedzināti dedzinamie upuri jaunā ķēniņa salīdzināšanai ar Jehovu. Pēc tam Sālamans, sēdēdams ēzeļmātē, jāja apkārt pilsētai un viņam priekšā gāja trompētnieki, kas pūta visiem par ziņu, ka Sālamans kļuvis par ķēniņu.

Kad ļaudis to redzēja, tie priecājās un sauca:

— Lai dzīvo ķēniņš Sālamans, jo tas būs miera vīrs!...

Vecais ķēniņš tad lika nest no mantu kambariem maizi, vīnu un augļus un dot visiem ļaudīm, lai tie ēd un dzer pēc patikas.

Tad ļaužu gaviles kļuva jo lielākas, tie sauca:

—Lai teikts ir mūsu jaunais ķēniņš un lai viņš mums nekad neliek ciest trūkumu...

Nātans pa to laiku bija aizgājis savā namā, kur to pārņēma jo smaga grūtsirdība. Viņš labi saprata, ka kanclēram taisnība un ka apstākļi prasīja taisni tādu rīcību, kādu to gribēja Josafāts, tomēr viņš nespēja atbrīvoties no pretīgas sajūtas, ka ir ķēniņam melojis. Bet vai meli, ja tos lieto savas un citu cilvēku glābšanai no nāves un posta, ir noziegums? Un vai ķēniņam tas būtu bijis patīkami, ja viņa krēslā nosēstos Adonja, kuŗš tur būtu nokļuvis brizdams pa asinīm? Un vai tad ķēniņam būtu kāda cerība, ka šis viņa asinīm notrieptais mantinieks drīkstēs celt namu Jehovam? Nē, tas, kuŗš ar vardarbību bija kļuvis par ķēniņu, neņvarēja būt Dieva nama cēlējs!...

Pretrunīgo domu jūklis padarīja Nātanu gandrīz vai slimu. — Labāk ir sastapt lāču māti, kam atņemti bērni, nekā būt par padomdevēju ķēniņiem un lieliem kungiem... — Nātans sevī žēlojās.

— Bet,— viņš centās sevi nomierināt,— vai tad nav tā, ka savs laiks saplēšanai un savs laiks sašūšanai, tāpat kā savs laiks runāšanai, bet savs klusuciešanai?...— Ko varēja darīt — viņš nedrīkstēja klusuciest, viņam vajadzēja runāt!...

Ļaudīm priecājoties, neviens nemanīja,ka Jonatans, priestera Abjatara dēls, pametis pilsētu, steidzās uz Soheletu. Tur viņš stāstīja, kas noticis Sālemā:

— Par ķēniņu kļuvis Batšebas dēls, jaunais Sālamans. Ķēniņš tam licis galvā savu kroni, bet priesteris Cadoks to svaidījis ar svēto elju...— Jonatans beidza savu stāstu.

— Uz Gihonu!— Joābs iesaucās,— jo tikai tas ješuruna vīrs, kuŗš upurējis Gihonā, var kļūt par ķēniņu. Mums jāsteidzas, lai nokļūstam Gihonā, pirms tur ieradies Sālamans!...

Bet pametis acis apkārt, Joābs apklusa, jo redzēja, ka viss lielais viesu pulks, kuŗš uzgavilēja Adonjam, bija pēkšņi pazudis. Pat tie, kas šķita pilnīgi noreibuši no stiprajiem dzērieniem, bija atreibuši un streipuļoja pa ceļu uz Sālemas pusi. Vēl pēc kāda laiciņa Adonjas nama priekšā stāvēja vairs tikai Adonja pats un Joābs.

Joābs izvilka savu zobenu:

— Vējš pūš, kurp gribēdams, gan šurp, gan turp,— viņš teica sausi un mierīgi,— tāpat arī Jehova paceļ cilvēkus augšup vai arī liek tiem iegāzties tumsā. Josafāts Aķilūda dēls mūs uzvarējis, lai gan mēs abi esam zobena vīri, bet šis ne tik kā neprot ar zobenu cirst, bet pat nezina, kā to pacelt. Tomēr mēs esam kaŗavīri, tāpēc zobens mums ir tuvs kā brālis un spēj glābt mūsu dvēseles, pirms tavs brālis Sālamans mums neliek mirt necienīgā un kauna pilnā nāvē...

Un Joābs pavērsa zobenu sev pret krūtīm, gaidīdams, ka Adonja darīs to pašu.

Bet Adonja satvēra viņa roku.

— Ne tā, ak Joāb,— viņš teica,— jo tu esi man tuvāks nekā mans tēvs vai arī jebkuŗs no maniem brāļiem. Es negribu, ka tavas asinis lai nāktu pār manu galvu. Mēs šodien neesam izlējuši asinis, tāpēc es lūgšu ķēniņu, lai viņš apžēlojas par tevi. Mans tēvs tev piedos, jo cik reižu tu gan neesi aizstāvējis viņa dzīvību ar savām krūtīm? Sālamans piedos man, jo es esmu viņa brālis un viņš negribēs izliet manas asinis.

Adonjas balss skanēja tik sirsnīgi un viņa sejā redzēja tik daudz biedriska siltuma, ka Joābs padevās un lēnām novietoja zobenu atpakaļ saitē. Tad viņš lēnām aptvēra Adonjas plecus un, pietuvinājis sev, skūpstīja tam abus vaigus. Adonja bija tā vīra dēls, kuŗam viņš bija kalpojis visu savu mūžu tā labajās un ļaunajās dienās. Šis bija pirmais un vienīgais skūpsts viņa mūžā, kuŗā neslēpās ne nodevība, ne ļauna viltība.

Joābs gāja uz savu namu pilsētā, tur viņš gribēja nogādīt, ka vecais ķēniņš to aicinās savā priekšā. Joābam nebija jābaidās sevi aizstāvēt, jo viņš zināja, kas tam sakāms. Adonja turpretī gāja uz Derības telti un nostājās pie altāŗa ja Sālamans to aicinātu, neteikdams apžēlošanas vārdus, Adonja satvertu altāŗa stūŗu veidojumus. Tas nozīmētu, ka altāŗa svētums to sargātu no katras ļaunas nejaušības.

Kad to redzēja priesteris Cadoks, tas sūtīja kalpotāju pie jaunā ķēniņa.

— Lai ķēniņš Sālamans zvērē, ka tas mani nenokaus,— sūtnis ziņoja Sālamanam par Adonjas lūgumu..

— Nevienam krietnam vīram no manis nav jābaidās,— Sālamans atteica sūtnim,— tāpēc lai Adonja nāk pie manis un lai sola, ka nedarīs neko ļaunu pret mani, tad es to žēlošu, jo viņš ir mans brālis...

Adonja tad nāca ķēniņa namā un metās tā priekšā zemē.

— Eji savā namā, Adonja,— Sālamans teica,— jo tev nenotiks nekas ļauns...

Bet Sālamana balsī nebija ne sirsnības, ne laipnības.

(Turpinājums sekos)

Nepieciešama arī kultūras politika

„Mūsu kultūras mērķis ir brīvais un augsti izglītotais latvietis savā brīvajā dzimtenē. Tādēļ visa mūsu kultūras rosība ir jāpakļauj šim mērķim."— Tā skan LNAK padomes sesijā pieņemtā rezolūcija un galvenais atzinums latviešu kultūras jautājumu kārtošanai trimdā. Šo domu jau pirmajā kultūras darbinieku kongresā šī gada janvārī pauda kongresa organizētājs un vadītājs Dr. A. Karps. Tagad J. Mežaka ierosinājumā tai pievienojusies arī LNAK padome.

Kultūras un jaunatnes darba speciālie jautājumi, bērnu jautājumu apspriešanu Latvijā ni jāsūta latviešu skolās un tās nacionālās apvienības Kanadā ārkārtas sesijā Hamiltonā ievadīja LNAK kultūras un izglītības nozares vadītāja J. Mežaka referāts. Viņš pakavējās pie Dr. J. Girņa domas, ka kultūra ir viena no tautas pamatformām, kuŗai sevišķi liela nozīme trimdas apstākļos. Ja prof. Ed. Dunsdorfs savā laikā norādīja, ka pārtautošanās briesmas kā dzimtenē, tā arī trimdā ir svarīgākā parādība latviešu tūkstošgadīgajā vēsturē, tad dabīgi rodas jautājums, kas mums jādara, lai pastāvētu? Kā atbildi referents minēja Dr. A. Karpa domu, kas izsaka prasību pēc noteiktas kultūras politikas. Šīs kultūras politikas veidošanai, pēc J. Mežaka ieskatiem, nav nepieciešama jauna organizācija, bet tā ietilpināma jau pastāvošo centrālo organizāciju darbībā. Bez tam zināmas ierosmes un ieteikumus varētu dot kultūras darbinieku kongresi, tāpat arī ikviena lokāla organizācija vai persona ar preses, savu organizāciju u. c. starpniecību.

Savā vispusīgajā referātā J. Mežaks pieskārās visām galvenajām kultūras dzīves nozarēm, iesakot ciešu sadarbību arī ar igauņiem un lietuviešiem. Latviešu literārajiem darbiem vēlami tulkojumi, bet panākumi būs lielāki, ja tulkos sveštautieši. Še plašs darba lauks būtu jaunatnei, kuŗai vislabākie sakari.

Vispārējā sabiedriskā dzīve ir kultūras rosmju sekmētāja, tādēļ organizāciju skaits nav par lielu, bet varētu gan vēlēties, lai ikviens latvietis būtu aktīvs līdzgaitnieks kādā no tām. Tāpat ikvienam jāsastāv arī kādā draudzē, jāinteresējas par periodiskajiem izdevumiem, jāatbalsta nometņu organizēšanu, to darbību un panākumiem. Šie pasākumi latviešu jaunatnē guvuši plašu atsaucību, bet zināmas grūtības rada piemērotu lektoru trūkums, kas spētu jauniešus idejiski aizraut un ieinteresēt. Trūkst arī jaunatnei piemērotas literatūras.

Jaunatni bieži apbēdina vecākās paaudzes intereses trūkums par jauniešu darbu un veikumiem, kā tas izpaudies Divreizdivi nometņu labvēļu sanāksmēs. Jauniešiem ir gan griba strādāt, bet šī griba vadāma mērķtiecīgi, un šai ziņā trūkst vispārēju tālejošu plānu. Jauniešus nepārliecina bieži dzirdētie patriotiskie uzsaukumi. Tas ir apmēram tāpat, ja tēvs aizliedz dēlam smēķēt, bet pats to turpina darīt.

Kursu un Divreizdivi nometņu nozīmi latvietības saglabāšanā augsti novērtēja arī ALAs vicepriekšsēdis L. Bērziņš, norādīdams, ka šie pasākumi ienesuši jaunu rosību, kas līdzinās kultūras un sabiedriskās dzīves renesansei.

B. Senkēvičas un V. Upesiāča ierosinājumā pieņēma rezolūciju, ka LNAK padome aicina organizācijas un vecākus atbalstīt jaunatnes kursus, skolas un citus jaunatnes pasākumus ne tikai materiāli ar ziedojumiem, bet arī ar aktīvu līdzdalību.

Dr. Ed. Upenieks ieteica jaunatnes organizācijām, rīkojot nedēļu nogaļu kursus Kanadā, stāties sakaros ar LNAK kultūras-izglītības un jaunatnes nozarēm, kas varētu būt palīdzīgas programmas sagatavošanā un lektoru izvēlē.

F. Vilmanis pakavējās pie bērnu rītu un vasaras nometņu kursu nozīmes, aicinot tiem pievērst vēl lielāku uzmanību. Līdz šim Toronto sarīkoti tikai 2 bērnu rīti, kas nebūt neatbilst šejienes bērnu skaitam un latviskās audzināšanas prasībām. Tādēļ LNAK Kultūras un izglītības nozarei jāizrauga darbinieki, kuŗus varētu izmantot bērnu rītu organizēšanai un programmas sastādīšanai. Modris Zandbergs norādīja, ka starp skolu, ģimeni un jaunatnes organizācijām trūkst kontinuitātes, kuŗu varētu panākt tikai ar vispārēju sabiedrības atbalstu. Sevišķi vēlams būtu jauno, Kanadā kvalificēto skolotāju iesaistīšana skolu darbā. Šis jautājums pārrunāts arī LNJAK 11. kongresā, kur pieņemta rezolūcija, kas aicina LNAK kultūras un izglītības nozari apsvērt iespējas un rūpēties, lai latviešu skolās iesaistītu Kanadā diplomētos skolotājus. Vispusīgai skolu dzīves jautājumu iztirzāšanai LNAK kultūras un izglītības nozarei kopīgi ar LNJAK valdi būtu jānoorganizē skolotāju kongress, aicinot tajā piedalīties jau vecos un jaunos latviešu skolotājus, tāpat interesentus.

LNJAK izdarījusi speciālu aptauju pie 107 latviešu skolotājiem no 15 skolām, kuŗa atbildējusi gan tikai 7 skolu (mazākos latviešu centros) skolotāji. Sniegtās atbildes rāda, ka latviešu skolotāji, jaunāki par 30 gadiem, tikpat kā nav iesaistīti skolu darbā.

Dr. A. Vanags izteica nepieciešamību sastādīt latviešu rokasgrāmatu, kas aptvertu īsu vēsturi, ģeografiju un citus datus par Latviju, un kuŗu varētu izmantot tieši jaunatne.

LNAK padomes sesija Hamiltonā beidzās ar 12 pieņemtām rezolūcijām un ieteikumiem valdei, kas ir tiešā lēmumu iedzīvinātāja. Reizē ar to valdes turpmākajam darbam dotas zināmas vadlīnijas, kādas bija nepieciešamas nacionālpolitiskās, kultūras un jaunatnes dzīves veidošanai Kanadā, vai arī sadarbībā ar pārējām centrālajām organizācijām, BPLA un lokālajām organizācijām. Daudzi no sesijā pārrunātajiem jautājumiem bija jau agrāk apsvērti LNAK valdes sēdēs un tagad guva visas padomes atbalstu. Tas liecina, ka mūsu centrālās organizācijas vadībā veikusi mērķtiecīgu darbu, baudot visplašākās sabiedrības atsaucību un atbalstu. Tas ir vienīgais demokratiskais veids, kā turpināt ciņu par Latvijas brīvību.

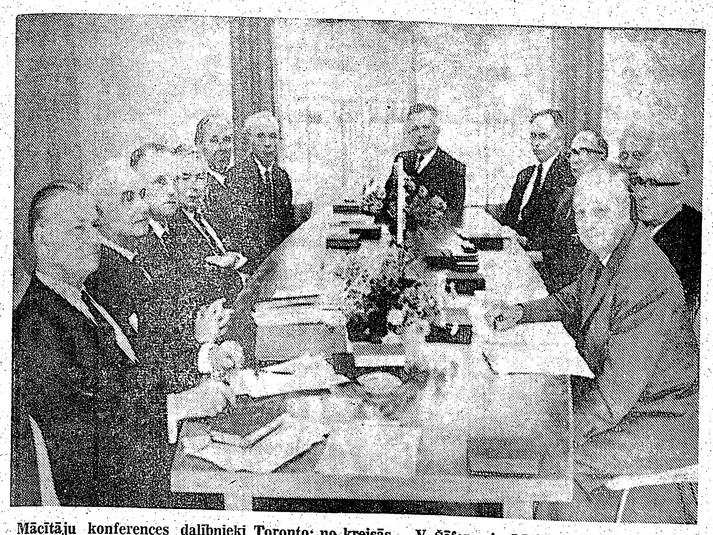

Mācītāju konferences dalībnieki Toronto: no kreisās — V. Sēfers, A. Lūsis, R. Zariņš, Z. Kristbergs, J. Prauliņš, E. Pavasars, A. Čops, E. Ķerģis, A. Briedis, B. Fedders, E. Lange un A. Voitkus.

Foto: JAK

MĀCĪTĀJU KONFERENCE TORONTO

Sv. Jāņa ev.-lut. baznīcā Toronto 13. oktobrī notika LELD AAs Kanadas apgabala mācītāju konference, kuŗā piedalījās prāvests B. Fedders un mācītāji A. Briedis, A. Čops, E. Ķerģis, E. Lange, A. Lūsis, E. Pavasars, J. Prauliņš, V. Sēfers un A. Voitkus, kā arī divi viesi no ASV — Ņubransvikas un Leikvudas draudzes mācītājs Z. Kristbergs un Ņujorkas latviešu draudzes mācītājs R. Zariņš. Konferenci vadīja Kanadas apgabala garīgais vadītājs māc. V. Sēfers, protokolēja māc. A. Voitkus. Darba kārtība bija veltīta referātiem un pārrunām. Māc. E. Pavasara vadītajai bībeles stundai sekoja māc. A. Čopa referāts un vērtējums par Pjēra Bertona grāmatu „Ērtais baznīcas sols." Māc. R. Zariņš konferences dalībniekus iepazīstināja ar Agendas emendācijas komisijas darbību. Kanadas apgabala jaunatnes vadītājs māc. A. Voitkus referēja par svētdienas skolu, jaunatnes pulciņu un iesvētību mācību stāvokli apgabalā.

Agendas emendācijas komisija darbojas jau ilgāku laiku, cenšoties izdarīt vajadzīgos labojumus un papildinājumus gan vadlodas ziņā, gan dievkalpojumu kārtībā. Agendas labošanas darbs tika sākts jau Rīgā, un daudz darba tajā ielicis mocekļa nāvē mirušais prāv. P. Rozenbergs.

Draudžu mācītāju iesūtītās statistiskās ziņas rāda, ka apm. 70—80% draudžu bērnu skolas vecumā (5—14 g.) saņem reliģisko audzināšanu vai nu laicīgajās sestdienas skolās, vai draudžu svētdienas skolās. Konference atzina, ka panākama lielāka vienveidība programmā, kā arī, ka nākošā pavasarī rīkojami svētdienas skolotāju kursi-konference.

Referātiem sekoja dzīvas debates. Konferences dalībnieki nosūtīja sveicienu vēstules archibīskapam Dr. K. Kundziņam un LELDAAs pārvaldes pr-kam prāvestam A. Veinbergam. Vakarā notika konferences noslēguma dievkalpojums Jāņa baznīcā. Spredikoja Otavas Miera draudzes mācītājs E. Lange. Visi konferences dalībnieki gāja pie dievgalda.

A. V.

Toronto ziņas

Princeses Margaretas slimnīcā 17. oktobrī 64 gadu vecumā miris Alfreds Lode. Kā jaunieklis viņš piedalījies Latvijas atbrīvošanas cīņās Cēsu skolnieku rotā, bet vēlāk dienējis Latvijas armijā ar virsnieka vietnieka dienesta pakāpi. Piedalījies arī otrā pasaules karā. Nelaikis Toronto atstāj dzīvesbiedri. Viņu pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodalījumu izvadīja māc. A. Čops.

Sv. Andreja ev.-lut. draudzē māc. A. Čops kristījis Lukasu Pēteri Liepiņu, Anša un Evijas dēlu, bet prāv. B. Fedders kristījis Bertramu Andreju Šteinmani, Kārļa un Marianas dēlu.

Jaunatnes apgāda Ceļinieks padomes un vadības sēde notiek 23. oktobrī plkst. 2 dienā Japāņu kultūras centra telpās Donmilsā, bet plkst. 8.30 vakarā turpat saviesīgs vakars ar lūgtiem viesiem.

DV Toronto nodaļas namā (123 Huron St.) 23. oktobrī plkst. 4 pēcpusdienā notiek nacionālpolitisko darbinieku sanāksme, kuŗā runās Dr. Laimonis Streips no Čikagas.

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, atkļātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā

491 College St., Toronto 4,
LATVIEŠU NAMĀ,
tel. 924 - 2775,
no pirmd. līdz piektd. no
plkst. 12—8 vak.

Kreditsabiedrības aktīvs 1965. g. 30. septembrī bija $1,267.305.—

ANDREJSONS
APDROŠINA.
463 — 7313

SABIEDRĪBAS CILDENA ATSAUCĪBA

LATVIEŠU NAMA BAZĀRS 16. OKTOBRĪ DOS VISMAZ 2600 DOL. ATLIKUMU

Jau agrāk pierādījies, ka latviešu sabiedrība ir atsaucīga un labprāt materiāli atbalsta pasākumus, ja tiem ir noteikts mērķis. To vēlreiz apstiprināja Latviešu nama valdes un saimnieču rīkotais bazārs un saviesīgais vakars 16. oktobrī, kas bija pulcinājis vairāk par 500 apmeklētāju. Viņu caurmērā devums bija ap 4 dol. no personas, bet kopējais sarīkojuma ieņēmums 3189 dol., bet šī summa, paredzams, pieaugs, jo visas ziedojumu listes vēl nav nodotas. Šī sarīkojuma mērķis bija iegūt līdzekļus nama virtuves un pagraba stāva izbūvei, kam priekšdarbi jau uzsākti. Darbus varēs sekmīgi turpināt, jo sarīkojuma tīrais atlikums pārsniegs 2600 dol.

Teicamo sabiedrības un organizāciju atsaucību galvenokārt izpelnījās čaklās nama saimnieces M. Cines vadībā, kas bazāra un sarīkojuma organizēšanā bija ieikušas daudz darba un brīvā laika. Mantu un naudas līdzekļu iepriekšējā vākšanā, kā arī bazāra laikā nama saimniecēm bija daudz talcinieču no draudžu dāmu komitejām, vanadzēm un citām organizācijām. Savi nopelni arī Sofijai Zaķei, kas tagad pārstāv saimnieces arī Latviešu nama valdē. Saimnieču organizētā un vadītā loterija vien deva 920 dol. ienākumu, bet naudas ziedojumi uz iepriekšējām listēm 385 dol. Ar sirsnīgu pateicību nama saimnieces un valde pieminēja mākslinieku O. N. Grebži, kuŗa ziedotā glezna atsevišķā loterijā deva 367.63 dol. ienākumu, kas reizē ir arī tīrs atlikums. Ieejas maksas deva 355.50 dol., bet atspirdzinājumi 236 dol. Arī mākslinieks T. Grīnbergs ziedojis vienu no savām glezniem, kas novēlēta nama daiļošanai.

Reizē ar to šis labi organizētais sarīkojums attaisnoja Latviešu nama nozīmi kopīgajā darbā, kas paveikts jau līdz šim, un iecerētajiem darbiem, kas vēl nākotnē veicami. Pateicībā visatsaucīgajiem ziedotājiem, organizācijām un sabiedrībai, kā arī pārējiem pasākuma sekmētājiem Latviešu nama valde un saimnieces izsaka gā sadarbībā un latviskā atsaucībā izdosies īstenot arī tālākās ieceres, it sevišķi paredzēto namā piebūvi.

R. N.

Bagātīgais Latviešu nama Toronto bazāra laimestu klāsts aizviet tautā. Laimēto spilvenu saņem A. Kalviņš, viņam līdzās Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne; aiz galda no kreisās — Z. Grēkere, I. Začesta, B. Tiltiņa, M. Gulbe, un R. Āpše.

Foto: J. Liģers

ČAKLĀS NAMA TALCINIECES

Aptuveni lēš, ka Latviešu nama Toronto rīkotajā bazārā apgrozījušies ap 500 tautiešu. Tad nav brīnums, ka saimniecēm nav pat laika paskatīties uz fotografu... Uzņēmumā no kreisās: R. Zamlovska, S. Leite, G. Āpše, V. Bebre, O. Riekstiņa, S. Tērauda, S. Zaķe, E. Baruša un L. Jansone.

Foto: J. Liģers

Kas bija teicams, kas ne

LNJAK

PĀRDOMAS PAR VĒROJUMIEM LNJAK 11. KONGRESĀ

Patika drosme un pārliecība, ar kādu jaunieši aizstāvēja savu viedokli, debatējot par iekustinātajiem jautājumiem, un apvienības valdes stingrā nostāja attiekšmē uz valdes locekļu vecumu. Vadītājiem, bez šaubām, nepieciešama zināma garīga briedu ma pakāpe.

*

Acīs dūrās, ka kāda nenoliedzami spējīga jauniete, kuŗai visas nepieciešamās kvalifikācijas sabiedriskam darbam, kā arī piemīt pareti sastopamā smalkā intuīcija nešaubīgi atšķirt „labu no ļauna", konsekventi atsacījās kandidēt aktīvam darbam valdē, kaut pag. rudenī nevairījās uzņemties daudz lielāku darba slogu dziesmu svētku rīcības komitejas informācijas daļā...

*

Kongresa dalībnieku lielā interese un tīrais prieks darboties savā latviešu jaunatnes apvienībā varēja silti skart katru bezaizspriedumu vērotāju. Tādēļ nesaprotama parādība, ka no aktīvajiem jauniešiem ar pieredzi sabiedriskajā darbā kongresā redzēja tikai dažus. Kādēļ jaunieši paši ignorē savu apvienību un neizmanto dotās iespējas?

*

Sirsnīgā nopietnība ierosinājumu apsvēršanā un debatēšanā liecina par mūsdienu latviešu jaunatnes apziņīgumu, kas dažbrīd tālu pārsniedz Latvijas brīvvalsts laikā tā paša vecuma jauniešos novēroto.

*

Bet par ko liecina pārlieku lielais to skaits, kas nevēlējās uzņemties atbildību darboties LNJAK valdē? Radās iespaids, ka jaunatnes pārstāvju izraudzīto kandidātu vairums savu darbošanos dažādos pulciņos, studentu kopās u. tml. uzskatīja par svarīgāku nekā amatu apvienības valdē. Vai tās būtu „bailes" no darba, kūtrums, kautrība? Vai arī šai parādībā izpaužas latviešos vispār iesakņojusies nevēlēšanās darboties sabiedriskā laukā? Izvairīšanās no atbildības sabiedrības priekšā, organizācijās neuzņemoties amatus, vispār ir trimdas latviešu vidū izplatīta parādība, sākot ar akadēmiskajām organizācijām līdz pat biedrībām.

*

Jaunatne nevēlas nošķirties no vecākās paaudzes, bet gaida tās neliekulotu atbalstu arī ar konstruktīvas dabas kritiku. Jaunu jūtīgu sirdi tādēļ aizvaino nesmalkjūtīgs noniecinājums, ko atļāvās kāds vecākās paaudzes sabiedrisks darbinieks Toronto, pēc Divreizdivi nometnes informācijas vakara skābi konstatējot, ka viņš uz tādām gan raugoties skeptiski, ko tur nu daudz varot gūt... Šāp arī, ka kongresā aicinātie referenti Dz. Bērziņš no ASV un prof. A. Dreimanis no Kanadas paziņoja savu aiznemtību. Laika trūkuma dēļ vairs nebija iespējams aicināt citus.

*

Jāpiemin LNJAK padomes locekļa M. Zandberga ieteikums apvienības valdei savā darba programmā atturēties no pretkomūnistiskas aktivitātes, jo jaunieši citu darbu diezgan. Bet vai vārds „nacionālās", kas ietelp apvienības nosaukumā, vien jau neuzliek pienākumus, no kuŗiem nederētu izvairīties?

*

Ļoti negātīva parādība bija vērojama arī kongresā, runājot vispār par jauno latviešu sievieti: tās ar maz izņēmumiem nemitīgi „kūpēja" kā skursteņi. Toties jaunekļi, ar maz izņēmumiem, kongresa laikā no smēķēšanas atturējās.

*

Salīdzinot šī kongresa dalībniekus — jauniešus ar viņu gados vecākajiem kollēgām pieaugušo apvienībās, biedrībās un organizācijās, jāizceļ lielā nesavtība jaunieši pieejā sabiedriskajam darbam. Var droši apgalvot, ka apvienības jauniešu sirdīs nemājo godkāre un pašlabuma tieksmes. Apvienības darbā gan gadījušās domstarpības, bet nebija intrigu. Pāri visam atzīstama lielā degsme, kas nedzisdama kvēl līdz pēdējais darbiņš padarīts. — ns

UZAICINĀJUMS

Lūdzam mākslinieku un daiļamatnieku pieteikt savus darbus Daugavas Vanagu tradicionālajam tirdziņam 4. un 5. decembrī Latviešu namā. Darbi pieteicami līdz 1965. g. 15. nov. DV Grāmatnīcā — 491 College St., Toronto 4.

DV DIENAS ANGLIJĀ

Anglijā 4. DV dienas notika 9. un 10. oktobrī Līdsā vietējās DV nodaļas izkārtojumā ar plašu programmu — nodaļu delegātu sapulci, sporta sacensībām, koncertu, plkv. Lobes referātu, svinīgu jundu un saviesīgu vakaru ar DV dienu karalieņes vēlēšanām. Sarīkojums notika veco strēlnieku pulku 50 gadu atceres un modrības zīmē.

DVF delegātu sapulcē piedalījās 39 delegāti ar 49 mandātiem. To atklāja DVF valdes pr-dis Dr. L. Rumba, uzrunā pieminot zvaigžņu mirdzā aizsauktos organizācijas locekļus. Ar klusuma brīdi pieminēja arī dzimtenē mirušo Latvijas atbrīvošanas cīņu virspavēlnieku ģen. Balodi. Tālāk runātājs uzsvēra: „Kā kaŗa laukā, tā arī tagad katrs DV saimes piederīgais zina, ka sastāvēt DV organizācijā un strādāt tajā nozīmē dot, ne ņemt. Dot savai tautai brīvo laiku, savus līdzekļus un saņemt par to vienīgi pārliecību, ka mūsu uzdevums ir darīt visu iespējamo savas tautas labā šajos apstākļos." DVF delegātus uzrunāja Latvijas sūtniecības Londonā lietvedis T. V. Ozoliņš, cildinot DV svētīgo darbu palīdzības laukā un latviskās kultūras un dzīves ziņas izkopšanā un saglabāšanā. Lietvedis norādīja, ka mūsu cīnītājiem politiskā rosība jāvērš ne tikai uz ārieni ienaidnieka atmaskošanai, bet bieži arī pašu sētā. Ja avīzēs parādās mudinājumi sakaru izkopšanai ar dzimteni, kamēr tā vēl pakļauta okupācijas varai, tad tas izklausās vai nu pēc bērniškīgas naivitātes, vai pēc daudz jaunāka. Tas ir, ko ienaidnieks vēlas. Boļševiki dibina speciālu organizāciju un aģentus izsūta uz trimdas zemēm. Tie, kas jau iekrituši propagandas slazdos un atbrunkuši atpakaļ, ir kā ūdeni mutē ieņēmuši, jo izbaudījuši un redzējuši visu sarkanā režīma absurdu, bet kļūdījuši dēļ neuzdrošinās par to runāt. Tālāk lietvedis norādīja, ka jaunieši no mūsu nacionālās līnijas nenovirzīsies, ja būs politiski audzināti. Atrodas gan „rakstu mācītāji," kuŗi ar pusteikumiem, pusčukstus mēģina jaunatni iespaidot un uzkundzēties tiem par vadoņiem. Tiem gribētos teikt: Rokas nost, jaunatne tiks pati galā ar savām problēmām!

No delegātu sapulcē sniegtā DVF valdes priekšsēža ziņojuma izrietēja, ka Anglijas DV saimei darbojusies atzinīgi. DVF sastāv no 27 nodaļām un 10 kopām, apvienojot 2072 biedrus. Vanadžu skaits 398. Aprūpei Anglijā 8 mēnešos izdotas 564 mārc., ciju nosūtītas 200 mārc., līdzībai aiz dzelzs aizka mārc. Pie nodaļām darb latviešu svētdienas skolu, liotēku, 7 drāmatiskās ko tautas deju kopu, 2 deju un 12 sporta kopu.

Solistes Paulas Brīvkal certu apmeklēja ap 300 ju. Dziedone bija izvēlēju latviešu komponistu dzies

Pēc koncerta bija svini da.

Sarīkojuma otru dienu plkv. K. Lobes referāts LA numura citā vietā). dienā notika kopējas pu pēc kuŗām DVF sporta d ditājs A. Freimanis i sporta sacensību uzvar balvas. Par DV dienu ba ralieni ievēlēja Ingridu R no Līdsas.

DV dienu dalībniekus ki sveica DV pr-ks V. LNPL prezid. pr-dis A. A ASV DV pr-ks V. Hazne trālijas DV vārdā J. M Kanadas DV vārdā R. Epn CV vanadžu vad. M. Ķeņ A. Skurbe u. c.

Gatavojas b demonstrācijai

(Pārnesums no 2. lpp.)

das vienā sludinājumā, iespējams vēl starptautiskāks iespaids.

Attieksmē uz sludinājuma veidu var minēt šādu piemēru: kāda lielāka draudze vai vairāku konfesiju draudzes kopā savā sludinājumā informē par reliģiskās dzīves grūtībām okupētajā Latvijā (kodoligā veidā). Pie tam ļoti svarīgi paši jaunākie dati, kuŗi iegūti no nesenām publikācijām, tūristu liecībām vai sarakstes ceļā.

Programmas-biletena latviešu daļas rediģēšanu uzņēmies prāvests N. Trepša (190 Hollywood Ave, Bronx, N. Y., 10465, U. S. A.), kuŗam iesūtāmi (vēlākais līdz 28. oktobrim) sludinājumu teksti un samaksas čeki, kas rakstāmi uz Committee To Restore Lithuania's Independence vārda, lai latviešiem nebūtu jākārto nodokļu lietas. Ja sludinājuma devējs tekstu vēlas atstāt komitejas vai redakcijas ziņā, pievienojama rakstiska atļauja. Maksa par sludinājumu: 1 lappuse — 40 dol., puslappuse — 20 dol. un ceturtdaļlappuse 10 dol.

KUR PIETEIKTIES BRAUCEJIEM UZ ŅUJORKU

Iespējams, ka ne visos latviešu centros ASV un Kanadā atrasti uzņēmīgi un nesavtīgi darbinieki, kas kopējas lietas labā gatavi ziedot laiku un pūles, lai organizētu braucienus uz 13. novembrī Ņujorkā notiekošo plašo baltiešu sanāksmi un demonstrācijas gājienu uz AN namu. Daudzās pilsētās kopējus braucienus autobusos, vilcienos un lidmašīnās tomēr organizē lietuvieši, pie kuŗiem, protams, var pieteikties arī latvieši, kas vēlas nokļūt Ņujorkā un piedalīties nozīmīgajā sarīkojumā dzam attiecīgo lietuviešu niekus un viņu adreses:

ASV — Baltimore: Jul galys, 1251 James St., Ba Md. 21223; Boston: Anta drulionis, c/o Mr. Santva K St., Boston, Mass. (au Bridgeport, Conn.: Antan ka, 93 Milford Ave., St Conn. (autobuss); Buffa mas Masilionis, 56 Lover Buffalo, N. Y.; Chicago: M taras, 2647 W. 71st St., C Ill.; Mr. J. Kregzdys, Rockwell St., Chicago, Il (vilciens, lidmašīna); Ra us, c/o Petras Mazeika, 2 71st St., Chicago, Ill.; Cle Mr. F. Eidimtas, 6517 S Ave., Cleveland, Ohio (aut Denver: Juozas Lataitis, Grand Ct., Littleton, Col roit: Kazys Veikutis, 8685 more St., Detroit 13, Mic tobusi); East Chicago, I Uosis Juodvalkis, 3827 Blvd., East Chicago, Ind.; beth, N. J.: J. Svedas, 124 verly Pl., Elizabeth, N. J. buss); Florida: Waltar Na 8 Alice St., Pensacola, F Hartford: Algimantas Dr vicius, 273 Victoria Rd., ford, Conn. (autobusi); H ville: Prof. A. Vasaitis, Temple St., University Hyattsville. Md.; Kearny: Scharnus, Lady of Sorrows Davis Ave.& Bergen, Kearn J. (autobusi); Los Angeles Nauseda, 3316 Caroline Ave. ver City, Calif. (lidmašīna) Carmel, Pa.: Mrs Mary P 236 C. Poplar St., Mt. Ca Pa.; New Britain. Conn.: Ra Zdanyta, 62 Market St., Britain., Conn.; New H Conn.: Jonas Saulys, 22 K St., Branford, Conn. (autob

riņš, Z. Krist-
uge un A. Voit-
Foto: JAK

DV DIENAS ANGLIJĀ

Anglijā 4. DV dienas notika 9. un 10. oktobrī Līdsā vietējās DV nodaļas izkārtojumā ar plašu programmu — nodaļu delegātu sapulci, sporta sacensībām, koncertu, plkv. Lobes referātu, svinīgu jundu un saviesīgu vakaru ar DV dienu karalienes vēlēšanām. Sarīkojums notika veco strēlnieku pulku 50 gadu atceres un modrības zīmē.

DVF delegātu sapulcē piedalījās 39 delegāti ar 49 mandātiem. To atklāja DVF valdes pr-dis Dr. L. Rumba, uzrunā pieminot zvaigžņu mirdzā aizsauktos organizācijas locekļus. Ar klusuma brīdi pieminēja arī dzimtenē mirušo Latvijas atbrīvošanas cīņu virspavēlnieku ģen. Balodi. Tālāk runātājs uzsvēra: „Kā kara laikā, tā arī tagad katrs DV saimes piederīgais zina, ka sastāvēt DV organizācijā un strādāt tajā nozīmē dot, ne ņemt. Dot savai tautai brīvo laiku, savus līdzekļus un saņemt par to vienīgi pārliecību, ka mūsu uzdevums ir darīt visu iespējamo savas tautas labā šajos apstākļos." DVF delegātus uzrunāja Latvijas sūtniecības Londonā lietvedis T. V. Ozoliņš, cildinot DV svētīgo darbu palīdzības laukā un latviskās kultūras un dzīves ziņas izkopšanā un saglabāšanā. Lietvedis norādīja, ka mūsu cīnītājiem politiskā rosība jāvērš ne tikai uz ārieni ienaidnieka atmaskošanai, bet bieži arī pašu sētā. Ja avīzēs parādās mudinājumi sakaru izkopšanai ar dzimteni, kamēr tā vēl pakļauta okupācijas varai, tad tas izklausās vai nu pēc bērnišķīgas naivitātes, vai pēc daudz jaunāka. Tas ir, ko ienaidnieks vēlas. Boļševiki dibina speciālu organizāciju un aģentus izsūta uz trimdas zemēm. Tie, kas jau iekrituši propagandas slazdos un atbraukuši atpakaļ, ir kā ūdeni mutē ieņēmuši, jo izbaudījuši un redzējuši visu sarkanā režīma absurdu, bet ķilnieku dēļ neuzdrošinās par to runāt. Tālāk lietvedis norādīja, ka jaunieši no mūsu nacionālās līnijas nenovirzīsies, ja būs politiski audzināti. Atrodas gan „rakstu mācītāji," kuri ar pusteikumiem, pusčukstus mēģina jaunatni iespaidot un uzkundzēties tiem par vadoņiem. Tiem gribētos teikt: Rokas nost, jaunatne tiks pati galā ar savām problēmām!

No delegātu sapulcē sniegtā DVF valdes priekšsēža ziņojuma izrietēja, ka Anglijas DV saime darbojusies atzinīgi. DVF sastāv no 27 nodaļām un 10 kopām, apvienojot 2072 biedrus. Vanadžu skaits 398. Aprūpei Anglijā 8 mēnešos izdotas 564 mārc., uz Vāciju nosūtītas 200 mārc., bet palīdzībai aiz dzelzs aizkara 200 mārc. Pie nodaļām darbojas 15 latviešu svētdienas skolu, 18 bibliotēku, 7 drāmatiskās kopas, 10 tautas deju kopu, 2 deju orķestri un 12 sporta kopu.

Solistes Paulas Brīvkalnes koncertu apmeklēja ap 300 klausītāju. Dziedone bija izvēlējusies 20 latviešu komponistu dziesmas.

Pēc koncerta bija svinīgā jun-da.

Sarīkojuma otru dienu ievadīja plkv. K. Lobes referāts (skat. šī LA numura citā vietā). Pēcpusdienā notika kopējas pusdienas, pēc kurām DVF sporta daļas vadītājs A. Freimanis izsniedza sporta sacensību uzvarētājiem balvas. Par DV dienu balles karalieni ievēlēja Ingridu Rožkalni no Līdsas.

DV dienu dalībniekus rakstiski sveica DV pr-ks V. Janums, LNPL prezid. pr-dis A. Abakuks, ASV DV pr-ks V. Hazners, Austrālijas DV vārdā J. Masulāns, Kanadas DV vārdā R. Epneris,DV CV vanadžu vad. M. Ķeņģe, plkv. A. Skurbe u. c. **Mets**

Toronto latviešu ģimnazijas audzēkņi pag. svētdienā divos autobusos devās ekskursijā uz Ērgļu ligzdu Orandžvillē, piedaloties vairāk nekā 80 dalībniekiem un pavadot skaistu un saulainu dienu rudens zeltītajā dabā. Kaut brauca līdz skolotāji, ekskursijas vadītāja šoreiz tomēr bija vienīgā no audzēknēm — Ilze Šmite. Uzņēmumā redzama sacensība desu cepšanā. Kā pareizi sagatavot uzkodai „karstos suņus", pastāsta skolotājas Zuntaka, Ezera un Libere.

Atsauciba kopigiem centieniem

ALAs aicinājumam ziedot nacionāli-politiskā darba un centienu kāpināšanai jau atsaukušās ap 2.000 ASV latviešu ģimenes ar vienu trešo daļu no vajadzīgās kopsummas 25.000 dol. Izsūtīti pavisam 12.000 aicinājumu uz zināmām ASV latviešu adresēm. ALAs valde sagaida, ka vēl neatbildējušie 10.000 līdz 18. novembrim sagādās atlikušās divas trešdaļas no vajadzīgās summas.

Archibīskaps Dr. K. Kundziņš no saviem personīgiem līdzekļiem piesūtījis 50 dol. un kādā agrāk ALAi atsūtītā vēstulē izsaka baznīcas un draudžu nedalītu atzinību par neatlaidīgajām pūlēm, kas gadu no gada veltītas cīņai par visas mūsu tautas kopējiem mērķiem. „Mana sirsnīgākā vēlēšanās būtu," saka sirmais archibīskaps, „lai mēs šajā kopējā lietā visi būtu kā viens, lai ikviens, arī tie, kas nesaprotamā kārtā sākuši padoties remdenībai, ne vien vārdos, bet arī darbos tanī aktīvi būtu iesaistīti. Bez mūsu ģimeņu latviskās un kristīgās audzināšanas, bez sirsnīgas iedegšanās par mūsu latvisko gara kultūru un gara vienības uzturēšanu mēs visi būtu lemti iznīcībai. Bet vienoti stāvēdami par šiem mūsu ideāliem, mēs nešaubīgi varēsim ticēt, ka mūsu pūles ar visuvarenā Dieva palīdzību novedīs mūs pie mūsu tautas taisnās lietas uzvaras."

Sekojot ALAs centrālās valdes aicinājumam visām organizācijām un draudzēm ziedot nacionālajiem centieniem un darbam, pirmās atsaukušās: Skenektadijas latviešu ev.-lut. draudze Nujorkas pavalstī ar 50 dol. un Vašingtonas D. C. Latviešu b-ba ar 50 dolariem.

Kas nebūtu saņēmuši aicinājumus, ziedojumi sūtāmi: American Latvian Association, Inc., Room 806-7, Edmonds Bldg., 917 15th Street, N. W., Washington, D. C. 20005.

Vēju pilsētā Čikagā

TEĀTRINIEKU SANĀKSME AR SPIRGTIEM VĒJIEM

„Latviešu trimdinieku jēgas piepildījums šodien ir augsts un tāls mērķis, kas prasa daudz spēka un gudrības. Ja mūsu rīcībā nav pārbagāta krājuma šo abu vērtību, tad varam izlīdzēties ar cilvēku seno atziņu, ka darbs, kas iet pāri viena cilvēka spēkiem, ir viegli veicams vairākiem, draudzīgā izpalīdzībā saslēdzot rokas. Pēdējā atziņa arī ir cēlonis un pamats pašreizējam darbam, aicinot satikties visus tos trimdas teātra ļaudis, kuriem rūp mūsu teātra rītdiena." — Tā teica R. Spuris, teātra vienību sakarnieks, savā apkārtrakstā kontinentā izkliedētajām teātra grupām, kā arī atsevišķiem aktieriem, kas dzīvesvietas, vai citu apstākļu dēļ nav saistījušies pie kādas grupas.

Ka daudzi teātrinieki ir tais pašās domās un ka tiem teātra rītdiena rūp, to liecināja negaidīti kuplais dalībnieku pulks teātrinieku sanāksmē 9. un 10. oktobrī Čikagā. Pats saimnieks — Čikagas latviešu biedrības priekšnieks vēra viesiem biedrības nama durvis un cēla krēslus apsēsties. Kas nebija varējis tikt, bet kuriem domas un prāti bija tur, bija sūtījuši rakstus ar sveicieniem un priekšlikumiem darba plāniem.

Par abām sapulču dienām patiesi varēja teikt, ka Čikaga pamatoti nes vēja pilsētas vārdu. Šai latviešu kolonijā rosīgs valda gars un daudz veikts. Pūta vēji no visām debesu pusēm, bet spirgti vēji.

Teātra grupu pārstāvji bija no Klīvlendas, Grand Rapidiem, Milvokiem, Kalamazū, Čikagas, Toronto un arī vairāki atsevišķi aktieri no tuvākām un arī tālākām vietām. Daudz runāts, bet daudz arī padarīts. Dzirdot, kā darbojušies rosīgi un drosmīgi ļaudis, plānojot un izstrādājot sadarbības iespējas režisoru pieaicināšanā, kopīgiem semināriem un atsevišķu grupu mācību darbam, saskatāmi vērtīgi pamatakmeņi jaunbūves darbā.

Ievēlēja centra valdi ar R. Spuri (Čikaga) kā priekšsēdi, bet valdes locekļi: M. Roziņa (Grand Rapidi), I. Purva (Toronto), A. Rubenis (Klīvlenda) un R. Rollis (Kalamazū). Izstrādāti bija arī statūti, ar kuriem klātesošos iepazīstināja. Mērķis no visa teiktā un veiktā izvirzījās noteiktā definējumā: Teātra ļaudīm — visiem, esošajiem un augošajiem — jāstrādā tā, lai rītdienas teātru darbs būtu labāks nekā vakardienas. Sabiedrība jāaicina talkā šī mērķa reālizēšanā.

Galda galā ar spieķi pie rokas sēdēja režisors un aktieris Valdis Hermanis. Šķita, ka viņš vecākais no sanāksmes dalībniekiem. Viņam balta galva un smaidīgas acis. Gara mūžā pārdzīvoti divi kari, divas trimdas. Viņš teātrī darbojies gan kara, gan miera laikos. Un tūlīt durvīs parādījās 19 gadu vecā Agita Strautniece, kuru pazīstam kā apsološu tēlotāju no M. Zīverta „Kā zaglis naktī." Abus aktierus šķiet gvas paaudzes, bet abi bija te — pie latviešu trimdas teātriniekiem... Skatoties viņos, negribējās ticēt, ka teātrinieku sanāksme būtu tikai kā steigā uzvilktas spāres ar plīvojošiem karodziņiem kādai jaunbūvei. Pamatakmeņi guļdziļi zem zemes,

Bez centra valdes darba plānu kārtošanas un pārrunām nolēma 1966. gada novembra beigās rīkot teātra dienas Toronto. Tās domātas atsevišķo grupu un visu aktieru ciešākai sasaistīšanai, kā arī sabiedrības ierosināšanai sekot un atbalstīt latviešu trimdas teātri. Visvairāk tas vajadzīgs jaunajiem teātriniekiem, kas latviešu valodā runā uz skatuves svešā zemē. Tie runās ilgāk šo valodu nekā vecākā paaudze. Par izrāžu sagatavotājiem paredzēts pieaicināt režisorus ar pieredzi režijas darbā, vai aktierus ar skatuves izglītību. Paredzētajam pasākumam būs vajadzīgi līdzekļi un palīdzīgas rokas.

Iepriecinoša bija ziņa, ka savu atbalstu apsolījusi LNAK kultūras daļa ar jaunatnes, skolas un mākslas draugu — kultūras daļas vadītāju Jāni Mežaku kā pirmo līdzās stāvētāju. Tādu pašu prieku sagādāja Daugavas Vanagu Kanadas valde. Ja mūsu karaviri liek roku pie cepures goda sveicienā, tad sabiedrība, liekas, nepaliks tikai ceļmalā skatoties.

Tuvākas ziņas par teātru darbinieku sanāksmes dalībnieku ierosinājumiem un vērojumiem izklaidētajos latviešu centros sekos citā rakstā. **E. K.**

KONSTRUĒJUSIES ZLCP

Šai gadā ievēlētā Zviedrijas latviešu centrālā padome konstruējusies šādi: ZLCP prezidija priekšsēdis A. Padēls, vicepriekšsēdis P. Pētersons un sekretārs Z. Dzelme; ZLCP valdes priekšsēdis I. Freimanis, vicepriekšsēži J. Dērvinieks un I. Alksnis, sekretāri J. Reneslācis un D. Kreicberga, kasieris J. Brēdermanis un valdes locekļi V. Pole-Freimane, A. Kroders un A. Straubergs.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to populārizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „Latvian Literature?"

Gatavojas baltiešu demonstrācijai Ņujorkā

(Pārnesums no 2. lpp.)

das vienā sludinājumā, iespējams vēl starptautiskāks iespaids.

Attiekšmē uz sludinājuma veidu var minēt šādu piemēru: kāda lielāka draudze vai vairāku konfesiju draudzes kopā savā sludinājumā informē par reliģiskās dzīves grūtībām okupētajā Latvijā (kodolīgā veidā). Pie tam ļoti svarīgi paši jaunākie dati, kuri iegūti no nesenām publikācijām, tūristu liecībām vai sarakstes ceļā.

Programmas-biletena latviešu daļas rediģēšanu uzņēmies prāvests N. Trepša (190 Hollywood Ave, Bronx, N. Y., 10465, U. S. A.), kuram iesūtāmi (vēlākais līdz 23. oktobrim) sludinājumu teksti un samaksas čeki, kas rakstāmi uz Committee To Restore Lithuania's Independence vārda, lai latviešiem nebūtu jākārto nodokļu lietas. Ja sludinājuma devējs tekstu vēlas atstāt komitejas vai redakcijas ziņā, pievienojama rakstiska atļauja. Maksa par sludinājumu: 1 lappuse — 40 dol., puslappuse — 20 dol. un ceturtdaļlappuse 10 dol.

KUR PIETEIKTIES BRAUCEJIEM UZ ŅUJORKU

Iespējams, ka ne visos latviešu centros ASV un Kanadā atrasti uzņēmīgi un nesavtīgi darbinieki, kas kopējas lietas labā gatavi ziedot laiku un pūles, lai organizētu braucienus uz 13. novembri Ņujorkā notiekošo plašo baltiešu sanāksmi un demonstrācijas gājienu uz ANO namu. Daudzās pilsētās kopējus braucienus autobusos, vilcienos un līdmašīnās tomēr organizē lietuvieši, pie kuriem, protams, var pieteikties arī latvieši, kas vēlas nokļūt Ņujorkā un piedalīties nozīmīgajā sarīkojumā. Sniedzam attiecīgo lietuviešu sakarniekus un viņu adreses:

ASV — Baltimore: Julius Silgalys, 1251 James St., Baltimore, Md. 21223; **Boston:** Antanas Andrulionis, c/o Mr. Santvaras, 404 K St., Boston, Mass. (autobusi); **Bridgeport, Conn.:** Antanas Ivaska, 93 Milford Ave., Stratford, Conn. (autobuss) ; **Buffalo:** Romas Masilionis, 56 Lovering St., Buffalo, N. Y.; **Chicago:** Mr. Santaras, 2647 W. 71st St., Chicago, Ill.; Mr. J. Kregzdys, 7034 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629 (vilciens, līdmašīna); Radzivanius, c/o Petras Mazeika, 2909 W. 71st St., Chicago, Ill.; **Cleveland:** Mr. F. Eidimtas, 6517 Superior Ave., Cleveland, Ohio (autobusi); **Denver:** Juozas Lataitis, 6303 S. Grand Ct., Littleton, Colo.; **Detroit:** Kazys Veikutis, 8685 Basemore St., Detroit 13, Mich. (autobusi); **East Chicago, Indiana:** Uosis Juodvalkis, 3827 Grand Blvd., East Chicago, Ind.; **Elizabeth, N. J.:** J. Svedas, 1248 Waverly Pl., Elizabeth, N. J. (autobuss); **Florida:** Waltar Namunis, 8 Alice St., Pensacola, Florida; **Hartford:** Algimantas Dragunevicius, 273 Victoria Rd., Hartford, Conn. (autobusi); **Hyattsville:** Prof. A. Vasaitis, 7802 Temple St., University Estate, Hyattsville. Md.; **Kearny:** Jonas Scharnus, Lady of Sorrows Rect., Davis Ave. & Bergen, Kearny, N. J. (autobusi); **Los Angeles:** Mr. Nauseda, 3316 Caroline Ave., Culver City, Calif. (līdmašīna); **Mt. Carmel, Pa.:** Mrs Mary Preni, 236 C. Poplar St., Mt. Carmel, Pa.; **New Britain. Conn.:** Ramute Zdanyta, 62 Market St., New Britain,, Conn.; **New Haven, Conn.:** Jonas Saulys, 22 Frank St., Branford, Conn. (autobuss); **New Jersey:** Pranas Alseika, 309 Kerrigan Blvd., Newark, N. J. 07106 (autobuss); **New London, Conn.:** Mr. G. Vildzius, 120 Hillside Dr., Mystic, Conn.; **Omaha, Nebr.:** Pranas Kovas, 5514 32nd St. So., Omaha, Nebr. (autobuss, līdmašīna); **Patterson, N. J.:** Antanas Rugys, 212 Lawrence Pl., Patterson, N. J. (autobuss); **Philadelphia, Pa.:** Henrikas Savickas, 1203 Green St., Philadelphia 23, Pa. (autobuss, vilciens, autokaravāna); **Pittsburgh, Pa:** Vera J. Kolicius, 22—23 Brownsville Rd., Pittsburgh, Pa. 15210 (autobusi vai vilciens); **Plymouth, Pa. (Wilkes-Barre):** Vytautas Paulauskas, 133 Cherry St., Plymouth, Pa.; **Providence, R. I.:** Rev. V. Martinkus, 350 Smith St., Providence, R. I. (autokaravāna); **Rochester, N. Y.:** Juozas Jurkus, 76 Delamaine Dr., Rochester, N. Y. 14621 (autobuss, vilciens); **San Francisco:** Augustas Pranys, 815 Avalon Ave., San Francisko, California 94112; **Shrewsbury, Mass.:** Petras Malis, 72 Topsfield Circle, Shrewsbury, Mass.; **Stamford, Conn.:** Gintas Zemaitaitis, 12 William St., Darien, Conn. 06823; **Washington, D. C.:** Grazina Krivickas, 50 Nicholson St. NW, Washington, D. C. 20011; **Worcester, Mass.:** Pranas Stanelis, 32 Barnard Rd., Worcester, Mass. 01506 (autobuss);

KANADĀ — Hamilton, Ont.: Alfonsas Pilipavicius, 62 Garfield Ave., Hamilton, Ont. (vilciens); **Oakville, Ont.:** Antanas Lukas, 10007 Melvin Ave., Oakville, Ont.; **St. Catherines, Ont.** Juozas Alonderis, 39 Thomas St., St. Catherines, Ont. (vilciens); **Toronto:** Augustinas Kuolas, 30 Riverside Cres., Toronto, Ont. (autobusi, vilciens).

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu organizāciju padomes rīkotais Latvijas 47 gadu neatkarības atceres sarīkojums notiks 14. novembrī, pl. 3 pēcpusdienā High School of Fashion Industries zālē, 225 W. 24. ielā. Būs skautu un gaidu godasardze, piedalīsies Ņujorkas latviešu skolas, nododot karogu glabāšanā citai skolai. Svētku runu teiks E. Dundurs no Mineapoles, pēc tam paziņos šī gada Tautas balvas piešķīrumus. Programmas daļā izrādīs A. Eglīša „Kurzemes gals" Bostonas latviešu studentu biedrības sniegumā. Dramatisko uzvedumu sakārtojis un inscenējis Reinis Birzgalis, skatuves gleznotāja Rūta Drejmane. Ieeja pret ziedojumiem. Nākošā sestdienā, 20. novembrī, pl. 9 vakarā viesnīcas Commodore plašajā un greznajā Windsor Terrace zālē ar piemērotu dekorāciju notiks svētku balle. Ieeja 4 dol. no personas, ieskaitot galdiņu, bet tie rezervējami iepriekš 10 personām.

● Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes Portvašingtonas kopas rudens sarīkojuma programmas daļā piedalījās dziedātāja Ilga Muntere un vijolnieks Kārlis Munters, pie klavierēm Bruno Skulte, bet par apmeklētāju jautru garastāvokli gādāja aktieris Kārlis Ģērmanis. Bija boles galds un citi atspirdzinājumi un uzkožamie, izlozēja torti. Sarīkojums beidzās ar deju. Apmeklētāju ap 90.

● Ņujorkas draudzes Brūklinas skolas pārzinis slimības dēļ pagaidām atteicies no pienākumiem līdz 1. janvārim. Viņa vietu izpilda skolotāja A. Rusleja.

● Jaunais Bībeles izdevums ir pienācis Ņujorkā, un to izplata draudzes mācītāji. Bībeles cena vēl nav zināma.

● Jauniešu iesvētes dievkalpojums notiks 31. oktobrī, pl. 1.30 dienā Betlemes baznīcā Brūklinā. Šis būs arī Bībeles svētku dievkalpojums. Šogad iesvēta 7 jauniešus, kas visi dzimuši Vācijā. Nākošā iesvēte Pūpolu svētdienā — 1966. gada 3. aprīlī. I.

GRAND RAPIDI

● Lielās ielejas mākslinieku biedrības gleznu izstādi atklāja 10. oktobrī, klātesot ap 200 viesiem, galvenokārt amerikāņiem. Izstādē pārstāvēti lielāks skaits mākslinieku ar visai daudzveidīgu klāstu. To vidū trīs latvieši — J. Rumberga, E. Kalēja un A. Lapsiņš, kas ir šīs biedrības locekļi. 14. oktobrī vakarā notika dažādu gleznošanas techniku demonstrējumi pēc modeļiem. Izstādei vietējā prese veltījusi rediamu uzmanību.

● Grand Rapidu DV apvienības vanadžu kopa 31. oktobrī, plkst. 4 p. p. Latviešu biedrības namā rīko gadskārtējo bērnu karnevālu. Paredzēti bērnu priekšnesumi, kopējas rotaļas, atspirdzinājumi, kafijas galds, loterija, labāko masku godalgošana. Ieeja bērniem brīva, pieaugušiem pret ziedojumiem, sākot ar 1dol.

KALAMAZŪ

● Latvijas valstssvētku aktā, kas notiks 20. novembrī, svētku runu teiks Čikagas Latviešu biedrības pr-ks V. Vīksniņš. Koncerta daļā dziedās koris Dziesmu Vairogs dir. A. Kalnāja vadībā.

● Rietummičigenas universitātes Kalamazū students J. Kaškurs par labām sekmēm izpelnījies Valdo stipendiju tieslietu studiju turpināšanai.

● „Varam tikai apbrīnot un priecāties par uzņēmību, mēroties tik lielus attālumus," bija vairāku apmeklētāju vienprātīgs atzinums par Kanadas latviešu teātra Toronto ansambli, kurš 17. oktobrī ar L. un P. Vitoliņu komēdiju „Septiņi mīlētāji" viesojās Kalamazū. Skatītāju gan bija tikai nepilns 100, ko, liekas, var izskaidrot ar saulaino pēcpusdienu, kuru tautieši izmantoja, lai skatītu rudens krāsu bagātību.

● „No apcejotajām Eiropas zemēm pirmā vietā skaistuma ziņā lieku Spāniju un Šveici," teica Allen elektrības uzņēmuma šefinženieris A. Mazurkēvics pēc atgriešanās no Eiropas, kur viņš jau vairāk reižu bijis savas darba vietas uzdevumā.

● No Joldersma-Kleina apbedīšanas nama māc. A. Piebalgs 15. oktobrī uz pēdējo dusu Riversaida kapos izvadīja 12. oktobrī mirušo 84 gadus veco Dārti Brutāni. 16. oktobrī mirusi 85 gadus vecā Anna Bumbule, bet 17. oktobrī Krišjānis Mežaraups.

ROČESTRA

● Amerikas latviešu teātra Vašingtonas ansambļa viesizrādi — M. Zīverta komēdiju „Joks ir nopietna lieta" noskatījās ap 200 personu. Bija arī braukuši viesiskatītāji no attālākām kaimiņu pilsētām — Sirakūzām un Bafalo.

● Labi izdevās DV šaušanas sacīkstes. Pieaugušo grupā piedalījās 10 šāvēju. Cejlojošo „Siguldiešu kausu" izcīnīja Jānis Kalniņš ar 92 punktiem, 2. vietā Ojārs Vidas ar 85 punktiem, 3. Valdis Auzāns ar 77 punktiem. A. Vidasa dāvāto pārsteiguma balvu mazākā punktu skaita sasniedzējam ieguva Kārlis Serdāns. Bērnu-jauniešu grupā piedalījās 7 dalībnieki. Uzvarēja Pēteris Vidas ar 74 punktiem, 2. vietā Ilmārs Vidas ar 71 punktu, 3. Juris Kalniņš ar 52 punktiem. N. Vidasas dāvāto pārsteiguma balvu ieguva Andris Rencis. Sacīkstes vadīja DV apv. pr-ks K. Serdāns **Aiza**

NODEDZIS STRĒLNIEKU PIEMIŅAS MŪZEJS NĀVES SALĀ

Kāds Grand Rapidu tautietis saņēmis vēstuli no sava bijušā kaŗabiedra, kurš ziņo, ka veco latviešu strēlnieku piemiņas mūzeja Nāves salā vairs nav: 21. jūnijā tajā iespēris zibens, un ēka nodegusi līdz pamatiem. Kā zināms, mūzeju pārzināja kāds kara invalīds, kuram tur bija piešķirta jaunsaimniecība. **V. Z.**

GAIDĀMĀ GRĀMATU RAŽA

(Pārnesums no 3. lpp.)

spriež tiesu", Jānis Simsons mums atgādinās 1940. gada 17. jūnijā izraisītās šausmas visā to kailumā: viņam top atmiņu grāmata „Vorkutas gūstekņa stāsts".

Vēl lielāka izvēle būs vēstures grāmatu cienītājiem. Top prof. Dr. Edgara Andersona lielā „Latvijas vēsture" (viens posms). Prof. E. Dunsdorfam gatava atkal jauna grāmata „Saktu stāsti". Dr. N. Bojārs ar savu „Baltu cīņas par Eiropas sirds zemi" iet tālu senatnē. Rusifikācijas problēmas šogad risinās vēsturnieks Kārlis Stalšāns grāmatā „Krievu ekspansija un rusifikācija Baltijā". Arturs Konte piešķaries mūsu traģikas sākuma — Jaltas konferencei grāmatā „Pasaules dalīšana". Vēstures lokā būs arī F. E. Šēfera „Liktenīgās 13 dienas", kā arī ģen. Kārļa Goppera biografiskais „Krusttēvs Oskars (Kalpaks)".

Eseju cienītājiem būs jāapmierinās ar prof. P. Jurēvica „Idejas un īstenība" pārspiedumu.

Sešas grāmatas gaidāmas drāmatiskajā literātūrā. M. Zīverts viens pats reprezentēsies ar trim: „Durnā merga", „Cilvēks grib dzīvot" un „Nauda". Almai Richterei gatava luga „Kurzemes pēdējās dienas". Jāņa Raiņa „Joseph and his Brother" varēs cienītāji lasīt paši un dāvināt saviem angliski runājošiem draugiem.

Latviešu zinātnieku darbus lasītāji saņems rakstu krājumos: „Daugavas" II rakstu krājums, „Latgalica I" un nākošā gada sākumā latviešu mūzikai, grāmatniecībai un trimdas problēmām veltītu rakstu krājumu „Archīvs VI", prof. Dr. E. Dunsdorfa redakcijā. Raiņa rakstus pabeigs ar papildsējumu (17) „Kastaņola."

Mazie lasītāji beidzot saņems divas ābeces: Veltas Rūķes-Draviņas ābeci bērnu dārzam un pirmskolai un Ņujorkas skolotāju kopas gādāto ābeci ar lasāmgrāmatu 1. klasei.

Zinātniskā literātūrā gaidāms prof. L. Latkovska pētījums „Latgaļu uzvārdi un palamas".

Tautas mākslu un folkloru centīsies uzturēt Austrālijā izdotā „Latviešu tautas dejas" 3. burtnīca un „Latviešu tautas pasakas un teikas" 5. sējums.

Mūzikā Andris Vītoliņš ar „Dziedāsim, rotāsim" 2. burtnīcu audzinās jaunos pianistus, bet diriģents V. Aparjods strādā gar jaunu vīru koŗu dziesmu krājumu.

Reliģiskajā literātūrā Dr. P. Cirsis savam „Prāta Dievam" un „Baznīcas Dievam" dos papildinājumu — „Dogmu Dieva" 1. grāmatu, kuŗai vēlāk sekos otrā.

Rakstniece Dzidra Zeberiņa arvien vairāk pievēršas kulinārajai mākslai. Šogad viņai iznāks grāmata ar tīri veikalniecisku nosaukumu „Cepumi kā vēl nekad."

1966. gada kalendāru raža uzsākta ar plašo „Baznīcas kalendāru" un „Laika mākslas (sienas) kalendāru", kuriem sekos „Latviešu bankas kalendārs" vairākos (kontinentu) izdevumos, O. Dika Latvijas skatu sienas kalendārs, Daugavas Vanagu sienas kalendārs, Imantas kabatas kalendārs, latgaļu „Tāvu zemes kalendārs", Brazīlijas latviešu kalendārs, katoļu kalendārs un, iespējams, vēl citi.

Par Ziemsvētku kartītēm rūpējas R. Sīmanis, apgāds Tilts, Daugavas Vanagi un, iespējams, arī apgāds Daugava. **L. Rumaks**

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPRECIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: Atsevišķa divstāvu 7 istabu dubultķieģeļu māja ar atsevišķi izbūvētu trīs istabu dzīvokli, ūdens ejļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Prasītā cena $19.900.-.

Bloor — Dufferin: 6 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, moderna apkure, garāža. Kopējā cena $15.500.-, iemaksa $2.000.-.

Keele — Lawrence: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar pagrabā izbūvētu atpūtas telpu, privāts iebraucamais ceļš. Prasītā cena $18.500.-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALIDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVIGAKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVELE VISA PILSETA.

Pašreizējais politikas un reliģijas mijkrēslis Ķīnā

Karš Vietnamā, Pakistānas un Indijas sadursmes, sarkanās Ķīnas ultimāti un kaŗaspēka grupējumi gar Indijas robežām rada nopietnas bažas par komūnistiskās Ķīnas agresīvajiem nolūkiem, kas var izraisīt jaunu pasaules kaŗu. Par šo laikmetīgo tematu, kas dod tuvāku ieskatu Tālo austrumu problēmās, Jēzus draudzes gada svētkos Mineapolē referēja prof. L. Ozoliņš, kas 1946. un 1947. gadā lasīja lekcijas Taivānas universitātē Formozā, labi pārzina kā saimnieciskos, tā politiskos apstākļus un reliģiskos uzskatus Tālajos austrumos. Viņa stāstījums nav ņemts no grāmatu teorētiskajiem apcerējumiem, bet pamatots ar personīgo pieredzi un novērojumiem.

Dažas mazākas valstis sarkanā Ķīna jau nomākusi, citas atrodas ķīniešu ietekmē, un tā Ķīna kļuvusi nopietns drauds visām vēl brīvajām kaimiņvalstīm Āzijā. Raugoties pēc stipras pretkomūnisma bazes, politiki brīvajā pasaulē tādu saskata ASV, arī Rietumvācijā. Āzijā šāds spēks ir Formoza, kas ģenerāļa Čangkaišeka vadībā ar lielu drosmi stāv pret komūnismu. Formoza nav tikai pretkomūnisma cietoksnis, bet rāda piemēru, kā pret komūnismu jācīnās.

Kaut arī viena gada laikā nevar pilnībā uztvert ķīniešu dzīvesveidu un jēgu, taču darbs universitātē, baznīcā, iela, tirgus, ārstu kabineti un attieksmes ar cilvēkiem dod iespēju samērā labi iepazīt un izprast ķīniešu mentalitāti. Tā nav salīdzināma ar Rietumiem, bet atstaro lielu primitīvu spēku, simbolizē vienkāršību un cieši ar savu zemi saistīto dzīvi.

Formoza tagad pārdzīvo zināmas saimnieciskas un politiskas grūtības. Ķīniešu kaŗavīri Taivanā jau gadiem dzīvo cīņas gatavībā un trauksmes stāvoklī, bet brīvā pasaule nelaiž tos ciņā, kaut ASV tai pašā laikā dod lielus līdzekļus to apbruņošanai. Rodas paradoksāls stāvoklis: ieročus un municiju dod komūnisma atvairīšanai, bet pretkomūnisma cīņā tos liedz lietot. Gadiem ejot, ieroči noveco un jāgādā atkal jauni. Tā starptautiskais stāvoklis paralizē brīvās Formozas rīcību, bet armijas apbruņojums un uzturēšana prasa lielus izdevumus.

Otra problēma ir rūpniecības un lauksaimniecības uzlabošana, bet ķīniešu mentalitātes dēļ šī problēma nav viegli atrisināma. Rūpniecības ražojumu eksportu apgrūtina prēču zemā kvalitāte, kas nevar sacensties ar citu zemju augstākas kvalitātes un izsmalcinātākiem ražojumiem. Tā ķīniešu precēm grūti iegūt plašāku noietu starptautiskā tirgū.

Par spīti saimnieciskajām grūtībām, valsts dzīve Formozā ir stabila. Valsts iekārtu dēvē par demokratisku, bet faktiski tā ir politiska diktatūra. Policija rūpīgi izsijā visu komūnistisko, un Čangkaišeks valda ar stingru roku. Ar 74 gadiem viņš izskatās vēl jaunekļīgs, katru rītu vingro un dzīvo vienkāršu kaŗavīra dzīvi. Par viņa varbūtēju vietnieku nerunā, tautā viņam ir cieņa un piekrišana. Čangkaišeka dēls ir slepenās policijas priekšnieks un kontrolē iedzīvotāju politisko pulsu.

Ķīnieši nesimpatizē Rietumiem, krievus sauc par lieldeguniem, neieredz arī japāņus. 80—90 proc. ķīniešu ir politiski indiferenti un nav ieinteresēti jebkādā režīma maiņā. Ķīniešu mazais cilvēks parasti ir strādīgs, bet bez ierosmes un jaunām domām; viņa dzīves devīze izsakāma vārdiem: kur esi dzimis, tur paliec, dzīvo un strādā tā, kā dzīvoja un strādāja tavi senči. Ķīnā nav populāra mācīšanās un izdevību izmantošana, ko dod izglītība. Ķīnas senā kultūra un māksla ir turīga virsslāņa daļa, mazajam cilvēkam tā slēgta un arī neinteresē. Tas ir Ķīnas garīgais mijkrēslis, ko labi ilustrē tikai 20 bibliotēku uz 12 miljoniem Formozas iedzīvotāju.

Reliģisko mijkrēsli rada ķīniešu pilnīgi pretējā reliģisko jautājumu izpratne, kā pie kristiešiem un vispār Rietumos. Kamēr Rietumpasaulē individu uzskata par garīgā apziņa neatkarīgu būtni, Ķīnā dominē austrumniecīskais uzskats — indivīds ir nesvarīgs faktors. Fatālitāte tā nocietinājusi cilvēku sirdis, ka viņu intereses beidzas ar ģimeni, bet līdzcilvēku likteņi vienaldzīgi. Reliģijai ķīniešu dzīvē tādēļ nav lielas nozīmes. Tās loma ir kaut kas līdzīgs dzīvības apdrošināšanai: kuŗa reliģija uzstāda mazākas prasības un dod vairāk labuma, tai vairāk piekritēju. Citiem vārdiem: kuŗš dievs — mans vai tavs — būs labāks, pie tā turēšos. Nav ne draudžu, ne templju, kas savus piekritējus turētu kopā. Uz 12 miljoniem iedzīvotāju Formozā ir 862 mūki, 12 skolu un 34.000 reliģisku apvienību biedru, bet neviens nevar pateikt, cik ir budistu, cik citu konfesiju piekritēju. Liela daļa pat nevar pateikt, kādai ticībai tie pieder. Martā viņi iet uz Konfūcija templi, jo tā tautā pieņemts, rudenī — uz budistu svētkiem, kas ir līdzīgi mūsu Līgo svētkiem. Tad 3 dienas cilvēki vienos priekos dzīvo, ēd un dzer. Par reliģijas sajukumu liecina arī tas, ka viens templis Taivānā sadalīts 4 daļās: budistiem, konfūciāņiem, taoistiem un citiem. Templis ir gandrīz kā tirdzniecības centrs, kur tirgojas ar uztura līdzekļiem un dažādām mantām.

Taivāniešī apbedī savus mirušos kalnos, bet laudis aiz māņticības baidās turp iet; tīcējumi un māņticība iet roku rokā.

Konfūcija mācība skaŗ galvenokārt tikai ētikas normas. Visstiprākā ticība ir taoisms, kas nozīmē ceļu, pa kuŗu iet. Pa daļai tā ir filozofiska kustība, kas meklē dzīves jēgu, bet mūki un parastie taoisti ir vienkārši pūšļotāji. Kādas cerības Ķīnā ir kristiānisma misijām? Ķīnietim grūti ieaugt kristiānismā, jo viņš ir materiālists un nevar saprast, kā var palīdzēt un uzupurēties citu labā, izņemot savas ģimenes locekļus. Tie, kas pieņem kristīgo ticību, dara to galvenokārt, lai iegūtu kādus materiālus labumus, lai mācītos valodas un izceļotu uz citām zemēm, lai iegūtu labāku stāvokli u. t. t. Arī komūnisti Ķīnas cietzemē kōmūnismam pieslejas ne aiz pārliecības, bet cerībā gūt materiālus labumus. Tādēļ kristiānisma misijām Ķīnā vāji panākumi.

Pavisam Formozā kristīgo ticību pieņēmuši 395.665 ķīnieši, no tiem luterānismu — 6665, presbiteriānismu — 170.000 un katolicismu — 219.000. Katoļiem lielāka piekrišana ceremoniju un rituālu dēļ.

Andr. L.

MŪSU KOPDARBĪBA

VAIRĀK GAISMAS!

Šai nodaļā jūlija beigās parādījās raksts par vājībām un nebūšanām trimdas jaunākajā saimnieciskajā kustībā kreditkooperācijā. Autors A. Svenne norādīja ka netrūkst cilvēku, kas viena vai otra egoistiska motīva dēļ strādā pretī tautiešu pasākumam, nekautrējoties pat iesniegt sūdzības, „kur vien tas iespējams". Šī parādība nav patīkama, kādēļ der pie tās atkārtoti pakavēties.

Jau agrāk šajā nodaļā esam lasījuši par dažādu zemju centieniem un rīcību sevis disciplinēšanā un audzināšanā ar kooperāciju. Atceros, ka Latvijā ne vienā vien pasākumā plakāts pauda: „Par patikamo te — paust citiem; par labojamo — mums pašiem!" Vai tie nav zelta vārdi? Vai tos apzinības celšanai nederētu biežāk atkārtot arī šodien? Bet iesim tālāk. Napoleons, kā zināms, savos kaŗagājienos ņēma līdz arī toreizējo kaŗa literatūru, ieskaitot teoriju. Un vai tieši teorija arī mūsdienās nav pamats visjaunākajām nozarēm technisķajā laukā? Vai drīkstam to ignorēt? Tas pats attiecas uz kooperāciju. Praktiķi nedrīkstētu pārāk aizrauties tikai ar praktisko vien. Latvietis ir cilvēks, kas vienmēr centies pēc izglītības, pēc dziļākā ieskata lietu būtībā pat visgrūtākajos apstākļos. Kā reliģija cilvēkus atbalsta un mierina arī nestundā, tā meklēsim atbildes un spēkus kooperācijas zinību kalnā, neatstājot malā arī kooperācijas teoriju un tās celmlaužus. Viens no Latvijas kopdarbības pirmajiem pionieriem un rakstniekiem bija 1935. gadā mirušais Vilis Siliņš, bet tagad latviešu un arī svešvalodās grāmatas raksta prof Arnolds Aizsilnieks Zviedrijā, kas Latvijā bija kooperācijas skolas vadītājs un arī katedras vadītājs mūsu universitātē. Tie lai būtu tikai daži lietpratēji no mūsu pašu vidus, nemaz nerunājot par cittautu lielo kooperācijas zinātnieku saimi, kuŗu atzinumus mums daudzos gadījumos derētu dzirdēt un ievērot.

Jau vairāk nekā pirms 100 gadiem britu kooperātors un vairāku grāmatu autors G. J. Houlioks konstatēja, ka visos sabiedrības slāņos atrodami cilvēki, kas liekas dzimuši „zem nelaimīgas zvaigznes", jo nekad nav sirsnīgi vai apmierināti. Viņi iet sabiedrībā šķietamai sadarbībai, bet patiesībā vienīgi tādēļ, lai kritizētu, nedomājot nemaz par palīdzēšanu izlabot vai uzlabot to, par ko sūdzējušies. Šādi cilvēki ir pārliecināti, ka kooperācija ir otrs apzīmējums pretiķībai. Īstenībā šādu cilvēku nav daudz, bet tie jo darbīgi negātīvajā plāksnē. Galu galā viņi tomēr rada savu labumu, jo sabiedriskais pasākums — jaunā celtnē — parāda, ka ir spēciga pietiekami tikt ar šiem cilvēkiem galā.

Viens no poļu psihologiem un sociologiem, daudzu kooperācijas rakstu autors — pro. Eduards Abramovskis tāpēc arī norāda, ka zemas vērtu dvēseles nekad nav uzcēlušas brīvas organizācijas, bet tādām nepieciešami brīvi un pozitīvi domājoši cilvēki.

No šiem dažiem piemēriem vien jau redzam, ka atsevišķu biedru vājības nav svešas arī cītām tautām, kas tomēr spējušas savā laikā uzcelt kooperāciju. Kooperācija ir uzticības bērns; neuzticība rodas no nezināšanas. Tādēļ zināšanas ar vienotību dod lielu spēku,— tāda ir divu citu britu kooperatoru atziņa.

Pabeidzot šo rakstiņu, nevaru nepieminēt, ka bez citiem labi domātiem soļiem A. Svennes apļūkotās vājības novēršanā nedrīkstētu arī neizlietot tos ieteikumus, kādus devuši kā mūsu pašu, tā cittautu kooperācijas vadošās personas, neizslēdzot arī kooperācijas teorētikus.

Agr. J. Mierkalns

LASĪTĀJU VĒSTULES

DEKLARĀCIJA PRET KOMŪNISMU

Stāvoklis pasaulē ir ļoti nopietns. To apliecina ne vien pāvesta vēsturiskais ceļojums uz Apvienotajām nācijām Ņujorkā, bet to izsaka arī daudzi laicīgās dzīves ievērojami vīri. 30. septembrī Catholic Freedom Foundation (P. O. Box 3188, Grand Central Station, New York, N. Y., 10017, U.S.A.) publicējusi sekojošu deklarāciju. „Ar saviem parakstiem mēs apliecinām savu pārliecību, ka Kremļa triumfējošā stratēģija mūsu nācijas sakaušanai ir: aplenkšana, iefiltrēšanās, subversija un demorālizācija, kas viss kopā nozīmē paklausīšanu. Mēs esam pārliecināti, ka, turpinoties tikpat mazai pretestībai pašmāju komūnistiem (kuŗus tik spēcīgi atbalsta viņu amerikāņu līdzskrējēji, pseudoliberāļi, oportūnisti un vientieši) un darot tikpat maz viņu atmaskošanai kā līdz šim, ASV iekrīšana padomijas rokās — bez jebkādas bumbas nomešanas — ir nenovēršama."

Šo deklarāciju parakstījuši 111 katoļu bīskapu ar kardinālu Kušingu (Cushing) priekšgalā. Parakstu vidū redzam arī latviešu katoļu bīskapa J. Rancāna vārdu. Jāpiezīmē, ka ASV ir ap 270 katoļu bīskapu, kas nozīmē, ka minēto deklarāciju parakstījuši 40% katoļu augstākās garīdzniecības. Bez tam to parakstījuši 12 senātori, kuŗu vidū redzam pazīstamo demokratu Lauši (F. Laushe) un tikpat pazīstamo republikāni Dirksenu (E. Dirksen). Tiem seko 91 tautas vietnieku nama locekļu paraksts, 313 pensionētu ģenerāļu un admirāļu paraksti un ap 300 dažādu citu pazīstamu personu vārdu.

Vai tas neliek arī mums padomāt un dedzīgāk bez kādas kompromisa ieslēgties pasaules lielajā cīņā pret komūnismu, nevis braukt vai gudrot par brauciena uz ienaidnieka okupēto dzimteni?

Tedis Zieriņš, Čikagā

Beidzot tomēr sāk runāt un rakstit

Šī gada sākumā angļu prese uztraucās, ka vācu nacionālsociālistu izdarītos noziegumus nevarēs tiesāt pēc 1965. gada 8. maija. Šo terminu pagarināja uz 5 gadiem.

Visi uztraucas par Hitlera pavēlētajām masu slepkavībām, bet piemirst masu slepkavības „vinpus aizkara." Tādēļ ar pārsteigumu lasīju kādā no Anglijas konservātīvajiem laikrakstiem kritiku par nesen publicētu grāmatu — pie tam vēl ar zīmīgu ievadu: „... kamēr vācu kaŗa noziedznieku tiesāšana vēl arvien turpinās, netiesāts un nesodīts palicis kāds cits noziegums, pie tam viens no lielākajiem pagājušā kaŗa laikā. Tas ir — 14.500 poļu kaŗa gūstekņu, — galvenokārt virsnieku, noslepkavošana... un sabiedriskā doma šķiet pavisam vienaldzīga šai jautājumā..."

Minētā kritika veltīta grāmatai „Katinas noziegums" (Crime of Katyn," ed. Polish Cultural Foundation). Šī grāmata jau bija iznākusi poļu un franču valodās, bet tikai nesen publicēta angļu valodā. Tajā savākti visi pieejamie dokumenti par Katinas masu kapiem: dažādu starptautisku, kā arī poļu un krievu komisiju un ekspertu atzinumi pēc kapu apskatīšanas, arī kādas ASV kongresa komisijas konstatējums. Kritiķis angļu avīzē aizrādā, ka 1943. gadā, kad atrasti masu kapi Katinas mežā Smoļenskas tuvumā, krievi apgalvojuši, ka šo slepkavību pastrādājuši vācieši, un Rietumvalstis ticējušas vai „izlikušās ticam" saviem padomju sabiedrotajiem, kaut jau toreiz nebijis šaubu, ka vainīgie ir krievi. Pēc kritiķa domām tiem, kas agrāk šaubījušies par krievu vainu, pēc šīs grāmatas izlasīšanas vajadzētu atzīt, ka Pad. savienības loma slepkavībā ir pierādīta.

Krievu oficiālā versija par Katinas noziegumu ir šāda: Poļi, kuŗi „bijuši nodarbināti" 1941. gada septembrī rietumos no Smoļenskas, krituši vācu rokās, un vācieši tos noslepkavojuši. Grāmatā pierādīts, ka slepkavību pastrādājuši 1940. g. pavasarī krievi. Kā pierādījumi minētas vēstules un avīzes, kas atrastas kapos, autoritātīvu neitrālu zinātnieku izdarītais „post mortem," uz kapiem izaugušo krūmu un kociņu vecums u. c.

Grāmata necenšas dot atbildi uz jautājumu par masu slepkavības motīviem. Tā neatbild arī uz jautājumu, vai tas bijis apzināts genocida akts — ar mērķi iznīcināt poļu armijas un tautas ziedu (kritiķis lieto angļu izteicienu „the very cream"). Noslepkavoto vidū bijuši simtiem universitātes profesoru, lektoru, juristu, 700 ārstu u. c. Viņu nāve atvieglojā krieviem Polijas paklausānu, — konstatē angļu kritiķis. Viņš aizrāda arī, ka līdz šim krievi un poļu komūnisti nolieguši krievu līdzdalību Katinas notikumos. Citi Staļina laikā pastrādātie noziegumi esot atmaskoti Pad. savienībā, bet neviens neminot pašu lielāko no tiem — Katinas traģēdiju. Kritiķis sava raksta nobeigumā saka: kaut arī kopš Katinas noziegumu pagājuši jau 25 gadi, viņš neredzot iemesla, kādēļ patiesību nevarētu beidzot noskaidrot un vainīgos sodīt. Arī poļu ģenerālis Anderss grāmatas priekšvārdā izteic cerību, ka grāmata kalpošot „starptautiskās taisnības lielajam mērķim."

Rodas jautājums, kādēļ grāmatā tikai tagad parādījusies angļu tulkojumā, kaut Anglijā ir liela, nacionāli noskaņota un visai aktīva poļu emigrantu kolonija. Acīm redzot, nebija iespējams šīs ziņas agrāk publicēt — svarīgu iemeslu dēļ... Duras acīs arī, ka kritiķis pilna paraksta vietā, kā parasts grāmatu recenzijās angļu presē, lieto tikai iniciāļus.

Grāmatas plašāku izplatīšanos kavēs tās augstā cena — gandrīz 2 mārciņas —gs

RAIŅA MARKAS UZ PASTKARTĒM

J. Zīberga fonds Bostonā Raiņa 100. dzimšanas dienas atcerei izdevis 4 pastkartes ar dzejniekam veltītu Latvijas pastmarku attēliem. Šodien Raiņa pastmarkas ir liels retums, jo savā laikā lielu vairumu nopirka kāds amerikāņu miljonārs-filatelists. Atceres gadījumā J. Zīberga fonda viceprieksšēdis E. Dzelzkalējs izdevis arī īpašu Raiņa gaisa pasta aploksni ar dzejnieka marku attēliem. Pastkartes kopā ar aploksni J. Zīberga fonda (64 Sigourney St., Jamaica Plain, Mass., 02130, U. S. A.) labvēļiem izsūta pret ziedojumiem.

Raiņa piemiņas fonds Latvijā 1930. gadā izdeva 8 dzejniekam veltītas pastmarkas, kuŗas zīmēja mākslinieki N. Strunke, S. Vidbergs un R. Zarriņš. Par līdzekļiem, kuŗus ieņēma ar šīm piemaksas markām, dzejniekam Raiņa kapos uzcēla tēlnieka Zemdega veidotu piemineklī.

Laikā no 10.—15. oktobrim J. Zīberga fonds ALTS telpās Bostonā bija sarīkojis arī Raiņa skati, parādot dzejnieka darbu pirmizdevumus, fotoattēlus un citus vērtīgus materiālus.

Pieņēmējams, ka Jēkaba Zīberga fonds nodibināts 1954. gadā Bostonā. Tā mērķis ir saglabāt kultūrvēsturiskas vērtības, kuŗas garajā darba mūžā savācis J. Zībergs, bijušais Latvijas goda konsuls Bostonā, saukts arī par Amerikas latviešu tēvu. Tā kā J. Zībergs fondam dāvinājis arī savu bibliotēku — grāmatas, kalendārus, laikrakstus, vēstules, dokumentus u. c. vēstures materiālus, tad šo vērtību uzglabāšanai iekārtots J. Zīberga mūzejs, kas atrodas ALTS namā. Mūzeju atklāja 1955. gada 6. martā, un tajā bez paša J. Zīberga dāvātajiem eksponātiem novietota arī tēlnieka Maura darināta J. Zīberga biste. Pēdējos gados mūzejs ieguvis daudz vērtīgu materiālu, bet J. Zīberga fonds turpina apzināt jaunus kultūrvēsturiskus materiālus, tos uzglabāt un sistēmatizēt. Fonds aicina ikvienu tautieti iespēju robežās atbalstīt fonda darbību un nodot tam grāmatas, vēstules u. c., kas to pašreizējiem īpašniekiem var likties mazvērtīgas, bet kuŗām var izrādīties liela kultūrvēsturiska nozīme. J. Zīberga fonds šādus materiālus saglabā un dara pieejamus pētniekiem. Fondā par biedru var iestāties katrs tautietis, maksājot 1 dol. biedra maksu gadā. Fonda valdē darbojas Vladimirs Eglītis (priekšsēdis), Eižens Dzelzkalējs (vicepr-dis), Alīde Cīrule (sekretāre), Osvalds Akmentiņš (mūzeja pārzinis), Fr. Ruperts (kasieris) un Olģerts Kutcers (biedrzinis).

O. A.

STRĀDĀJOŠO ALGAS „STRĀDNIEKU PARADĪZĒ"

„Real Wages in Soviet Russia Since 1928" by Janet G. Chapman, Harvard University Press (Kanadā — Saunders of Toronto, Ltd.) izdevums, 395 lp.

Šis darbs ir solīdi pamatots ar Pad. savienības siktirdzniecības cenu statistikas ziņām, aplēšot dzīves dārdzības indekus, ievērojot arī strādnieku sociālo apdrošināšanu, bezmaksas izglītību un ārstniecības palīdzību.

Autore ar šo savu darbu izlabojusi pārpratumu, it kā pirmskaŗa rūpniecības kāpināšana nozīmējusi arī reālo algu paaugstinājumu un nostādījusi īstajā perspektīvā plaši izdaudzināto padomju strādnieku reālo algu pieaugumu kopš kaŗa beigām. Salīdzinot autores atklājumus ar padomju apgalvojumiem un Rietumu pasaules aplēsumiem, jānāk pie visai nozīmīgiem secinājumiem par Pad. savienības tautsaimniecību. AKL

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

Katru svētdienu — Sauciens no Golgātas dievkalpojumi ar priekšnesumiem pl. 7 vakarā Latviešu namā. Visi laipni ielūgti.

23. oktobrī — Latviešu namā Toronto Latviešu mednieku un makšķernieku kluba medību sezonas atklāšanas balle.

24. okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātŗa viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS —A. Tipāna režijā.

24. oktobrī — pl. 3 p.p. Toronto baptistu draudzes 14. gada svētki Walmer Road dievnamā.

28. oktobrī, plkst. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars Māc. R. Ekšteins.

30. oktobrī — pl. 8 Latviešu namā Krizantēmu balle.

30. oktobrī — pl. 7.30 Latviešu kaŗa inv. apvienības balle ar mantu loteriju Latviešu namā.

30. oktobrī — pl. 5.30 T. Grīnberga gleznu skates atklāšana Sv. Jāņa baznīcas telpās, 200 Balmoral Ave. Skate atvērta ik dienas no pl. 6—9 vak. Sestdienās un svētdienās no pl. 3—9 vak., līdz 6. nov. ieskaitot.

31. oktobrī — pl. 5 p.p. Latviešu namā komponista A. Okolo - Kulaka 25 gadu mūzika gaitu koncerts. Piedalās jubilārs, Mirdza Bogdanovics - Nāruna, Ksenija Brante, Dz. Treimanis.

6. novembrī — TLB un DV Toronto nodaļa Latviešu namā rīko Mārtiņvakaru.

6. novembrī — Studenšu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars Igauņu namā.

12. nov., plkst 8 vak. DV namā (123 Huron St.) DV Toronto nod. biedru vakars ar referātu un lāčplēšu godināšanu.

13. novembrī — plkst. 7.30 LSAK sportistu apbalvošanas vakars ar deju Latviešu namā.

14. novembrī — pl. 6 vak. Latviešu namā J. Raiņa 100 g. dzimšanas piemiņas vakars — LPB Kanadas kopa.

20. novembrī — pl. 11 Latviešu skolas Latvijas valsts svētku atceres akts.

21. novembrī — plkst. 2 bazārs par labu TLB sestdienas skolai Latviešu namā.

24. novembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars Māc. R. Ekšteins.

25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieru vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

26. novembrī — plkst. 8 vak. DV TK 15 gadu jubilejas izrāde J. Raiņa „Zelta zirgs" Lawrence Park Collegiate Institute 125 Chatsworth Dr.

27. novembrī — no plkst 11 dienā līdz 7 vakarā Ziemsvētku tirdziņš un bazārs Sv. Jāņa draudzes baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave.

27. novembrī — pl. 7.30 vak. balle — bazārs Latviešu namā, Toronto latviešu katoļu vienības sarīkojums.

27. novembrī — plkst. 7 vak. DV TK un DV Toronto nodaļas 15 gadu atceres akts. Plkst. 8 vak. Raiņa „Zelta zirgs" Lawrence Park Collegiate Institute 125 Chatsworth Dr.

4. un 5. decembrī — Kanadas Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Latviešu namā.

11. decembrī — plkst. 18.30 Latviešu namā Latviešu virsnieku apvienības Kanadā atceres vakars. Ieeja pret ielūgumiem.

30. decembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

1966. g.

2. janvārī — Latviešu skolas Eglītes vakars.

29. janvārī, — Latviešu namā Preses Balle — LPB Kanadas kopa.

11 februārī mākslinieku vienības „Latvis" gadskārtējais karnevāls Columbus zālē.

HAMILTONA, ONT.

20. novembrī — pl. 6.30 vak. Royal Connaught hotelī Valsts svētku akts — runās prof. P. Lejiņš.

11. decembrī — pl. 7.30 Strēlnieku vakars HLB namā, 16 Queen St. N.,groziņu vakara veidā.

22. janvārī — pl. 7.30 HLMMK balle „Salc zaļais mežs" Rainbow zālē, Sanford un King ie-

SV. KATRĪNAS

31. oktobrī — plkst. 5 pēcpusdienā Atlanta hotelī, DV St. Catharines nodaļas 15 gadu darbības atceres svinības — koncerts.

LONDONA, ONT.

30. oktobrī — pl. 8.30 Aeolian koncerta zālē, 379 Dundas St., komp. A. Okolo - Kulaka 25 gadu mūzika gaitu jubilejas koncerts. Piedalās: jubilārs, Mirdza Bogdanovics - Nāruna, Ksenija Brante, Dz. Treimanis.

KANADAS BAZNICAS

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Brītiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raiditājs. Tālrunis 261 — 4218.

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 285, Station „K", Toronto.

Lotus
PUĶES ● LATVIEŠU GRĀMATAS ● SK
DZINTARS ● KRISTALLS ● PORCELĀN
KANADAS UN ASV LATVIEŠU DAIĻA
IZSTRĀDĀJUMI
Daudz dienu svinamu mums nesīs novembris
Šis atceru un godu mēnesis:
Tas nesīs Andreju un Mārtiņus
Un varbūt pirmo sniega kārtiņu.

AUSTRA ŠM
DĀMU FRIZIERSALO
737 Bloor St., W., pie Grace, Toron
LATVIŠKAS
VALODE DIMANTI, PU
Z e l t s t k
A. KIVLENIEKA
VEIKALĀ UN DARBNĪCA 904½ Bloor S
Ont., 533—2837 T a u t u š ī j u

Toronto Window MFC
165 CENTRE ST. E., RICHMOND
Piedāvā augstākās kvalitātes aluminija
Izdara dažādus logu pārbūvju
LABS DARBS.
Nesaistošai informācijai zva
Edvardam vai Aldonai S P
darbā 285-1471, mājās BA

Labas ziņas sainīšu sūtītājiem!
Mēs pārdodam angļu vilnas uzvalku ar
3½ jardi — $14.50. Brokāts un kreps
vēlē gatavas kleitas.
Estonian DRESS & TEXTILE CENTRE
1187 — 1189 Bloor St., W. (Brock stūrī

Vesuvs
Piegādā zied
pasaulē. 18
tālr. LE 4-2
darba LE 3-

ZIGFRĪDS ART POTT
ZIGFRĪDS JURŠ
KERAMIKAS DARBNĪCA
1425A BLOOR ST., W., TORONTO
viena tramvaja pietura rietumos no
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERA
LIETIŠKĀS MĀKSLAS IZSTRĀ
● Turpat dabūjami BILZU LOG

JAUNĀKĀS GRĀM
Dabūjamas DV grāmatnīc
491 College Street, Toronto
A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības
I. Grebzde — Māsas, rom.
Z. Maurina — Trimdas traģika
J. Plaudis — Ložmetēju rota, rom.
A. Bērziņš — Unpunished Crime

MĒS IESPIEŽAM
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGU
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VA
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LA
VĒSTULU VEIDLAPAS,
GRĀMATAS, ŽURNĀL
Labs darbs. — Mērena c
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NOSŪT
LATVIJA - AMERIKA
491 College St., Toronto 4,
CANADA.
TEL. 921—7421
CODE 416

Lotus

792 BATHURST ST. (pie Bloor St.)
LE 3-3884

FLORIST • GIFT SHOP • 792 BATHURST STREET • TORONTO 179, ONTARIO

● PUĶES ● LATVIEŠU GRĀMATAS ● SKAŅU PLATES ●
DZINTARS ● KRISTALLS ● PORCELĀNS ● KERAMIKA
KANADAS UN ASV LATVIEŠU DAILAMATNIEKU IZSTRĀDĀJUMI

Daudz dienu svinamu mums nesīs novembris,
Šis atceru un godu mēnesis:
Tas nesīs Andrejus un Mārtiņus
Un varbūt pirmo sniega kārtiņu.

AUSTRA SMILTS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

VALUDE
LATVIEŠKAS ROTAS
DIMANTI PULKSTEŅI
Zeltkaļa
A. KIVLENIEKA, G. J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCA 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., 533-2837
Tautiešiem labs cenu atlaide

Toronto Window MFG Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

Labas ziņas sainīšu sūtītājiem!
Mēs pārdodam angļu vilnas uzvalku audumus
3,5 jardi — $14.50. Brokāts un kreps — $1.80 jardā. Plašā izvēlē gatavas kleitas.
Estonian DRESS & TEXTILE CENTRE
1187 — 1189 Bloor St., W. (Brock stūrī) Toronto.

Venus
PUĶU VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām
Piegādā Lielotonto robežās un pārsūta uz visu pilsētām brīvajā pasaulē: 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4-4645, Toronto, pēc darba LE 3-4087.
A. PUTNIŅS

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-3183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS
● Turpat dabūjami BILZU LOGATI. ●

JAUNĀKĀS GRĀMATAS
Dabūjamas DV grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības	$7.50
I. Grebzde — Māsas, rom.	$6.00
Z. Maurina — Trimdas traģika	$5.50
J. Plaudis — Ložmetēju rota, rom.	$4.00
A. Bērziņš — Unpunished Crime	$5.75

MĒS IESPIEŽAM
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
● VIZĪTKARTES
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
● KONCERTU PROGRAMMAS
● SARĪKOJUMU BIĻETES
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
● VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES
● GRAMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērena cena.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NOĢIOT LAIKUS.
LATVIJA - AMERIKA
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA
TEL. 921—7123
CODE 416

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

Par izpārdošanas cenām tieši no fabrikas plašā izvēlē
DĀMU ĀDAS SOMAS
līdz 50% atlaide.
EMPRESS LEATHER PRODUCTS
119 Spadina Ave., 5. stāvā, tel. 366—6622,
atvērts katru dienu no pl. 9—5.30,
sestdienās no pl. 9—12.30.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 789—1535, Toronto 19

ir **liela** starpība
apdrošināšana

VALD. BĒBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 14 gadu
LE 9-0266.

ĀBOLUS un MEDU
PIEDĀVĀ no savas farmas
(Dažādas šķirnes)
27 Thorncliffe Ave., Toronto 6,
tel. HO 1-2593

INTERTRADE
EXPRESS CORP.
amerikāņu uzņēmums pakalpojumiem latviešiem visā pasaulē.
Express pārtikas saiņi uz Latviju. Labākie amerikāņu produkti. Ātra piegāde. Pilnīga garantija. Zemākās cenas.

IT—502	US $21.00
20 mārc. kviešu miltu, 10 mārc. cukura.	
IT—503	US $22.50
20 mārc. kviešu miltu, 10 mārc. rīsu.	
IT—505	US $25.00
4,5 mārc. cukura, 4,5 mārc. rīsu, 4,5 mārc. žāv. bekona, 4,5 mārc. kviešu miltu, 2,25 mārc. cūku tauku.	
TYPE—117	US $34.75
10 mārc. cukura, 10 mārc. kviešu miltu, 10 mārc. rīsu, 10 mārc. cūku tauku.	
TYPE—411	US $36.75
1,25 mārc. kafijas, 1,25 mārc. kakao, 1,25 mārc. šokolādes, 2,5 mārc. cepamās eļļas, 2,5 mārc. cukura, 2,5 mārc. rīsu, 1,25 mārc. siera, 2,5 mārc. žāv. bekona, 2,5 mārc. žāv. šķiņķa, 2,5 mārc. žāv. augļu.	

Pieprasiet mūsu jaunāko cenrādi ar lielu dažādību produktu izvēlē.
Naudu uz Latviju. Pilnīga garantija. Piegāde divu nedēļu laikā. Bez atvilkumiem. Paraksti par saņemšanu. Pēc kursa 9 rubļi - $10.00 US. Nodeva līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 10%
Pieprasiet mūsu cenrādi par brīvu ar lielu dažādību dāvanu saiņiem uz Latviju.
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street.
New York, N.Y. 10010, U.S.A.

Fizisko vai ideju varu?

Cēli vārdi, jaunas idejas, cilvēciskums — tie ir temati, kas ilgināt ar lapseņu pūzni, kuru tuvi jamām sirdīm un apziņai. Jaunieši nespēj iedziļināties pa tiesībās, kas aiz šiem sauklīem slēpjas. Tātad — vietnamieši cīnās pret savas zemes apspiedējiem — amerikāņiem. Nāst ar tiem! Tas ir tiešs tas, ko Toronto universitātes studentiem „Teachin" referātos stāstīja komūnisti. Uz skatuves tiešām nebija jāgaida sacīkstes studenti taisīja pretamerikāņu demonstrāciju. Bet baltieši un ukraiņi arī nestaudzētie sagatavoja pretdemonstrāciju un ar sauklīem plakātos aizstāvēja amerikāņu rīcību Vietnamā.

Kā izskatītos, ja sauklu vietā uz kāda no plakātiem būtu uzzīmēts kaut kas no īstenības, ko Ikviens dzirdējis un zina: dzelondrāšu zogi, mīnu lauki, sargu torņi, apbrunoti sargi suņu pavadībā, vai Berlīnes mūris, kuram laudis lec pāri un sešlīmst asinīs, ložu kerti. Uzraksts: Tā ir komūnisma brīvība". Citā plakātā: dzīve ārpus Maskavas — kolchozos, kur mīt vairumā zemes iedzīvotāju sabrukušās ēkas, novājējuši, notrulināti. Tematu variāciju ir bezgala daudz par režīma necilvēcību un nesekmēm celt dzīvi. Mākslinieciskam atliktu tikai izvēlēties. Pret šādu redzamu patiesību simpatizētāji komūnismam nekādu iedarbīgu atbildi nespētu dot. Katrs, garāmgājējs un braucējs momentā uzvērtu ideju un to neaizmirstu, kā aizmirstas saukļi un pretsaukļi. Tam piekrītis katrs domātājs cilvēks.

Pēc pēdējās demonstrācijas Toronto šai pavasarī, parādījās ierosinājums par šādu zīmētu plakātu nepieciešamību. Atbilde — absolūts klusums un bezdarbība. Kā no mākslinieciem, tā sabiedriskajām organizācijām. Mums, laikam, grūti aptvert jaunas idejas vai pieejas nepieciešamību. Katra armija meklē jaunus ieročus, ja vecie kļuvuši nejedarbīgi. Bet mēs, kas esam visneapbruņotākie, kuriem vajadzētu ar skuķu meklēt jaunus ideju ceļus mūsu mērķu virzienā, stingstam piekājīgā vienaldzībā, daži pat tikko apjaušot naidīgumā, dzirdot kaut ko jaunu.

Varbūt komūnismu varētu sacīkstēs — tie ir temati, kas ilgināt ar lapseņu pūzni, kuru tuvi jamām sirdīm un apziņai. Jaunieši nespēj iedziļināties pa tiesībās, kas aiz šiem sauklīem slēpjas. Tātad — vietnamieši cīnās pret savas zemes apspiedējiem — amerikāņiem. Nāst ar tiem! Tas ir tiešs tas, ko Toronto universitātes studentiem „Teachin" referātos stāstīja komūnisti. Uz skatuves tiešām nebija jāgaida sacīkstes studenti taisīja pretamerikāņu demonstrāciju. Bet baltieši un ukraiņi arī nestaudzētie sagatavoja pretdemonstrāciju un ar sauklīem plakātos aizstāvēja amerikāņu rīcību Vietnamā.

Kā izskatītos, ja sauklu vietā uz kāda no plakātiem būtu uzzīmēts kaut kas no īstenības, ko Ikviens dzirdējis un zina: dzelondrāšu zogi, mīnu lauki, sargu torņi, apbrunoti sargi suņu pavadībā, vai Berlīnes mūris, kuram laudis lec pāri un sešlīmst asinīs, ložu kerti. Uzraksts: Tā ir komūnisma brīvība". Citā plakātā: dzīve ārpus Maskavas — kolchozos, kur mīt vairumā zemes iedzīvotāju sabrukušās ēkas, novājējuši, notrulināti. Tematu variāciju ir bezgala daudz par režīma necilvēcību un nesekmēm celt dzīvi. Mākslinieciskam atliktu tikai izvēlēties. Pret šādu redzamu patiesību simpatizētāji komūnismam nekādu iedarbīgu atbildi nespētu dot. Katrs, garāmgājējs un braucējs momentā uzvērtu ideju un to neaizmirstu, kā aizmirstas saukļi un pretsaukļi. Tam piekrītis katrs domātājs cilvēks.

Pēc pēdējās demonstrācijas Toronto šai pavasarī, parādījās ierosinājums par šādu zīmētu plakātu nepieciešamību. Atbilde — absolūts klusums un bezdarbība. Kā no mākslinieciem, tā sabiedriskajām organizācijām. Mums, laikam, grūti aptvert jaunas idejas vai pieejas nepieciešamību. Katra armija meklē jaunus ieročus, ja vecie kļuvuši nejedarbīgi. Bet mēs, kas esam visneapbruņotākie, kuriem vajadzētu ar skuķu meklēt jaunus ideju ceļus mūsu mērķu virzienā, stingstam piekājīgā vienaldzībā, daži pat tikko apjaušot naidīgumā, dzirdot kaut ko jaunu.

IZBEIDZU SAVUS NOSŪ krājumus un piedāvāju tos par IZNĒMUMA cenām: Em. Dārziņa „Melancholiskais valsis" ā 50 centi, J. Mediņa „Daina" ā 50 centi, J. Mediņa „Arija" ā $1., J. Vītola „Parafrazes" ā $1., V. Dārziņa „I/III Mazās svītas" ā $1.25, V. Dārziņa „Spēlējiet pirkstiņi I/II" ā $1.25, T. Kenina „Sonata" ā $1.50, Latv. tautas dejas I/III ā $2.50.
Visas klavierēm Sūtījumam pielikt 10 centu.
OTTO KROLLS, 12 Harrison St., Oak Park, Illinois, 60304, U.S.A.

ZELMA KELLE
meklē savu drēlu
Induli KELLI,
dzim. 1920. g. Bērzpils pag.
VERONIKA ENNIKS
meklē savu vīru
Oskaru Arturu ENNIKS, Andreja d.
Ja kādam būtu ziņas par šām personām, lūgts rakstīt uz sekojošu adresi:
A. Upenieks
670 Main Str. East
Hamilton, Ont. Canada.

K. Kruse
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

Latviešu puķu veikals un mākslas salons CALLA
727 DANFORTH AVE., TORONTO 6, ONT.
TEL. 466-4911 (arī pēc darba)
Piedāvājam: ★ *Svaigi, grieztus ziedus.*
★ *Podu puķes.* ★ *Zaluma stādus.*
★ *Tautiski izstrādājumi.*
Piegādājam mājās. Lūdzam pasūtinājumus nodot laikus.
Milda Klavins.

PARSŪTAM naudu uz LATVIJU
US $102 pret 9 jaunīem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35., pārējām summām 10%. Saņemšana 14-21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIMNIEKU NODAĻA
491 College St., Toronto 4, Ont.

Izdaru visāda veida APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBARDIS
769-8286, Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTARS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario.
Tel. EM 6-5946
Suite 107
RO 6-8354 (mājās)

Dr. S. HOLMBERG
ZOBARSTS - CHIRURGS
pazino savu jaunā kabineta atvēršanu
425 Jane Street, Toronto,
(Jane - Annette)
tel. 762-3050

VIESĪBĀM, KOMERŠIEM
sagatavoju un piegādāju mājās auksto galdu, piemēroti katram gadījumam: salātus, putnus, zivis, ēzus — sākot ar $3.50 no personas.
E. BĒRZIŅŠ — 1413 Bloor St. W. tel. 536—0657, Toronto.

A. EGLĪTIS — T.V. RENTAL

17" —	$ 8. mēnesī
21" —	$ 9. mēnesī
23" —	$10. mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

VECTĒVA ZIŅTIS
Par pieradumu spēku
Cilvēki, kas pieradūši pie sava ikdienas pelēkības, iedomājas, ka tie dzīvotu visbriniškigākā gaismā.
Par nobriešanu un nenobriešanu
Kartupelis tirumā izaug un nobriest pa vienu vasaru, bet dažs cilvēka bērns līdz mūža vakaram paliek nenobriedis.
Edvarts Tūters

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
938 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

PRECES un ĒDAMLIETAS TAGAD DABŪJAMAS LIELĀKOS VAIRUMOS
Tādēļ sūtiet
Naudu uz U.S.S.R.
Lai Jūsu apdāvinātie paši izvēlas
Pilnīgi garantēts
Licenzēts pie bankas departamenta un nodrošināts par $20.000.
Mēs esam VIENĪGĀ firma, kas vienmēr piesūta KVĪTES, parakstītas no saņēmēja.
Piegādes laiks 2 nedēļas. Nekādi atvilkumi.
Tarifs, 9 rubļi — $10.—
Sūtīšanas izdevumi līdz $30 $2.75.
" pāri par $30.— 10%.
GRAMERCY SHIPPING Inc.
744 Broad St., Newark N.J.
Rakstiet angliski vai latviski.
Pieprasiet katalogus.
GRAMERCY
SHIPPING Co.
118 East 28 St., New York, N.Y.
DIB. 1945. G.
MU 9-0598.

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATESU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona ģalas un dešu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. īpašnieks ST. CUKULS

BĒRZIŅŠ Arnolds Bērziņš
Realty Ltd. 316 Harbord St. LE 4-8427
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

CELOJUMU BIROJS
World Wide Travel Service
O. K JOHNSON & CO. LIMITED
697 Bay Street, Toronto 2 *EMpire 6—9488*

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 LEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nuliša-im V. Reinholda gleznas
Latviešu rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

UCS
Drapery Contract Services
IMANTS E. KRŪZE
521 OAKWOOD AVE.
Tel. 789-2211 798-4455. Mājās BA 5-9292
Nesaistošā informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdailošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas u.c.

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
365 Bay Street,
tel. 868—4451 Toronto 1

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
● attīstīšana ● palielinājumi ● duplikāti ●
● citi darbi ● izcilus kvalitāte ● atlaide ●
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
291 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST. KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO1-1114 mājās 425-4162

Broadview — Danforth: 4 dzīvokļu dubultķieģeļu atsevišķs nams ar modernām iekārtām, jauna ūdens - eļļas apkure, 3 garāžas. Iemaksa $10.000.-. Atlikums uz ilggadīgu izdevīgu obligāciju.

Ziemeļu pusē Rice ezeram: Apbūves gabali vasarnīcām. Iemaksa $300.-.

Mortimer — Linsmore Cr.: Labi uzturēta 6 istabu dubultķieģeļu māja, iebraucamais ceļš un garāža. Eļļas apkure, 2 modernas virtuves, vannas istaba. Cena $21.500.-.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZIBAS

SPORTS

TORONTO SPORTA DRAUGU IEVĒRĪBAI

Toronto latviešu YMCAs vīriešu un jauniešu basketbola vienības svētdien, 24. oktobrī, pl. 1.30 dienā Woodgreen Community Centre vingrotavā (835 Queen St. East, vienu bloku uz rietumiem no Logan Ave) sacentīsies ar Toronto igauņiem.

Toronto latviešu galda tenisistu kārtējie treniņi notiek ceturtdienās no plkst 7.30 vakarā Latviešu namā. Spēlētāju rīcībā ir divi jauni galdi, bet katram jāņem līdz bumbiņas un rakete.

LSAK galda tenisa nozare svētdien, 24. oktobrī, plkst 10 no rīta Latviešu namā Toronto rīko sezonas atklāšanas turnīru. Starta nauda 1 dol.

JURIS PŪCE 13. VIETĀ PASAULĒ

Vieglatlētikas sezonai beidzoties, sastādīts arī šī gada labāko diska metēju saraksts, kas rāda, ka 8 diskaboli pārsnieguši 60 m līniju. Pirmā vietā atrodas čechs Daneks ar 64.32 m, 2. Silvestrs (ASV) — 64.16 m, 3. Ņūvils (ASV) — 62.63 m, 4. Matsons (ASV) — 61.40 m, 5. Veils (ASV) — 61.25 m, 6. Begīrs (Polija) — 60.49 m, seko — Babka (ASV) — 60.41 m, Piatkovskis (Polija) — 60,32 m, Obrains (ASV) — 59.74 m, Truseņevs (Pad. sav.) — 59.70 m, Hamfrijs (ASV) — 59.26 m, Reimers (R-Vācija) — 59.11 m, bet 13. vietā ierindojies latvietis — torontietis Juris Pūce ar 58.85 m rezultātu. Viņa labākais rezultāts aizvadītajā sezonā gan bija 59.02 m, bet tā kā tas sasniegts latviešu sacīkstēs, tad nav iekļuvis starptautiskajā statistikā. Vietu kārtību tas tomēr nebūtu grozījis. Tūlīt aiz Pūces seko amerikānis Mekgreins ar 58,62 m. Arī 22. vietā esošais krievs Bukancevs vēl aizmetis disku 57.88 m.

Šie rezultāti rāda, ka pēdējos gados diska metēju sasniegumi neticami auguši. Parīzes olimpisko spēļu laikā (1924. g.) latvietis Teodors Sukatnieks bija viens no labākajiem diskaboliem pasaulē un ar savu labāko sasniegumu — 45.16 m būtu olimpiskajās spēlēs ieguvis sudraba medaļu, taču gadījās, ka augoņa dēļ padusē „kreilis" Sukatnieks bija spiests mest disku ar labo roku, tā paliekot 22. vietā. Ž. Z.

TORONTO LATVIEŠU YMCA BASKETBOLISTU IEVĒRĪBAI

Toronto latviešu YMCAs jaunatnes un vīriešu basketbola treniņi notiek Woodgreen Community Centre vingrotavā, 835 Queen Street East, vienu bloku uz rietumiem no Logan Ave. Treniņu vadību uzņēmies A. Spricenieks. Valde lūdz sportistus apmeklēt treniņus regulāri. Ja svarīgu iemeslu dēļ nav iespējams treniņā ierasties, par to jāinformē valdes priekšsēdis Ž. Zentiņš, 535—1470 vai E. Pilskalnietis — 368-9479.

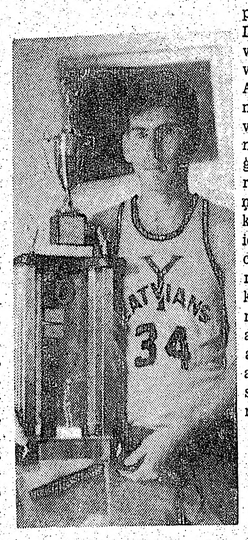

Toronto latviešu YMCAs jaunatnes basketbola vienības kapteinis Egons Pilskalnietis ar Grand Rapidos iegūto ceļojošo kausu (skat. rakstu LA iepriekšējā numurā).

Foto: JAK

LSAK VALDES SĒDE

Latviešu sporta apvienības Kanadā valdes sēdē 14. oktobrī, kuru vadīja pr-dis J. Ādminis, apsprieda galvenokārt turpmākās darbības jautājumus. Gadskārtējais sportistu vakars notiks 13. novembrī visas Toronto latviešu sporta saimes kopīgā sarīkojumā. Vakarā apbalvos aizvadītās sezonas sekmīgākos sportistus. Sēdē izraudzīja arī kandidātus lielajai sporta nozīmei, kuru piešķir sportistiem par izciliem sasniegumiem un sporta darbiniekiem par sekmīgu darbu sporta organizācijas laukā. Latv. sporta padomes sanāksme šoreiz notiks Toronto — 13. novembrī Latviešu namā. Šīs padomes sastāvā ir visu zemju latviešu sporta vadītāji. Par nozaru vadītājiem izraudzīja: volejbolā V. Galviņu, futbolā A. Grīnbergu, vieglatlētikas komitejā — G. Gubiņu, A. Zaķi, E. Poltraku un V. Sališu. Basketbola nozares vadītāja postenim ir vairāki kandidāti, kādēļ vadītāju izraudzīs nākošajā LSAK sēdē. Ž. Z.

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu ricībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
25 gadus vienā vietā
1515
Danforth
HO 6—1131

Hans Plaude
HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

1965. GADA MODEĻU IZPĀRDOŠANA
Noteikti iegriežaties pie HANŠA PLAUDES
Pārdošanā 1966. gada Chevrolet un Oldsmobile modeļi.

Politiskais apskats

No Apvienotajām nācijām Ņujorkā Hanavā ieradies Pad. savienības ārlietu ministrs Gromiko, kuru lidostā apkampieniem sagaidīja bītņiku Napoleons Kastro. Vienlaicīgi ar Gromiko Havanā atgriezās arī Kubas ārlietu ministrs Roa, pēc vairākiem asiem uzbrukumiem Vašingtonai AN pilnsapulcē. Kādu iemeslu dēļ Gromiko braucis uz Kubu un cik ilgi tur uzkavēsies, vēl nav zināms.

☆

Vietkongu, Ziemeļvietnamas un komūnistu Ķīnas radio vairākkārt izteikuši vissirsnīgāko pateicību demonstrantiem ASV. Komūnistu uztverē amerikāņu protesti pierādot, ka ar laiku Džonsona valdība būs spiesta izvākt savus spēkus no Dienvidvietnamas. Demonstrācijas par ASV spēku izvākšanu no Vietnamas, kā zināms, notikušas ne vien ASV, bet arī Kanadā, komūnistiem izraugoties psiholoģiski ļoti izdevīgu brīdi. FBI direktors Hūvers kādā nesenā ziņojumā nobrīdinājis amerikāņus, ka komūnisti mēģinās, cik vien iespējams, izmantot demonstrācijas savā labā. Hūvers arī uzsvēris, ka iesaukšanas likuma pārkāpēju un šī likuma laušanas mudinātāju vidū ir samērā augsts procents komūnistu. To aktīvitāte skaidri redzama kā amerikāņu, tā kanadiešu universitātēs, izmantojot studentu zināšanu trūkumu un muļķību.

☆

Vietnamas karš turpinās bez pārmaiņām. ASV un Dienvidvietnamas pusē aktīvitāte koncentrējas gaisa uzbrukumos. Komūnisti speciālizējas uzbrukumiem nelielām patruļām un to iznīcināšanai.

B-52 bumbvedēji gandrīz katru dienu mēro 4400 jūdžu garo turpatpakaļ ceļu no Guānas, lai nokaisītu savu bumbu kravu virs komūnistu pozicijām. Gigantiskie B-52 līdz šim lietoti vienīgi uzbrukumiem komūnistiem Dienvidvietnamā.

Turpinās arī uzlidojumi Ziemeļvietnamai, amerikāņiem tagad katru dienu šādiem uzbrukumiem lietojot no 100—120 lidmašīnu. Nepārtraukti aug komūnistiem nodarītie zaudējumi. Bet aug arī iznīcināto lidmašīnu skaits. Kopš šī gada 7. februāra, kad sākās uzlidojumi Ziemeļvietnamai, amerikāņi šādās operācijās jau zaudējuši 115 lidaparātu.

☆

Sanākot piektajam Rietumvācijas parlamentam, tā prezidenta amatā atkal ievēlēts E. Gerstenmeiers. Nav nekādu šaubu, ka kanclers arī turpmāk būs Ludvigs Erhards. Pēdējais mazliet sapurināja opoziciju, neliekdamies tās prasību priekšā atstādināt ārlietu ministru Šrēderu un kopvācu lietu ministru Mendi. Opozicija, šai gadījumā kristīgo sociālistu apvienība — kristīgo demokratu ūnijas Bavārijas sekcija — un agrākais kanclers Ādenauers pastāvēja, ka abi ministri par daudz draudzīgi ar Austrumeiropas komūnistu valdībām. Šrēders arī esot vainīgs Bonnas attieksmju pasliktināšanā ar Parīzi.

☆

Par notikumiem Indonēzijā pašreiz ļoti neapmierināta komūnistu Ķīna. Un kā lai tāda nebūtu, ja Pekingā organizētais apvērsums pret Sukarno panācis pretkomūnistiskas armijas vadības nākšanu pie varas un komūnistu partijas aizliegšanu! Komūnistu Ķīnas oficiālā ziņu aģentūra atzīst, ka 30. septembra nesekmīgā apvērsuma rezultāti noveduši pie draudzīgo attieksmju izbeigšanās starp Pekingu un Džakartu. Armija turoties pie varas tikai ar terrora palīdzību. Sukarno mēģinot atjaunot mieru un kārtību, tāpat raudzīties, lai nenotiktu pret ķīniešiem izprovocēti starpgadījumi. Bet no Džakartas ziņo, ka Indonēzijas armija apcietinājusi 1334 personu, kas turētas aizdomās 30. septembra apvērsuma atbalstīšanā.

☆

Indija saņēmusi jaunus brīdinājumus no komūnistu Ķīnas: to sodīšot, ja indieši nepārtraukšot apšaudīt ķīniešus; tāpat — ja indieši turpināšot ieiļļtrēties territorijās, kuras komūnistu Ķīna uzskata par savām — Tibetas un Sikimas apgabalos. Komūnistu Ķīnas ziņu aģentūra apgalvo, ka indiešu karavīri saņēmuši valdības pavēli izlūkot ķīniešu territorijā un provocēt starpgadījumus. Trīs sagūstīti indiešu karavīri šādā darbībā jau esot atzinušies.

Indija un Pakistāna nocietinās

Aktīva karа darbība Indijas un Pakistānas starpā var atsākties kuru katru brīdi. Iepazīstinot AN delegācijas ar Kašmīras pamiera situāciju, ģenerālsekretārs Utants to raksturoja kā ļoti nedrošu. Neviena puse netaisās atkāpties uz 5. augusta pozicijām, kā pieprasījusi AN drošības padome. Nedz Indija, nedz Pakistāna negrib atteikties no karа laikā panāktajiem, lai arī cik niecīgajiem territoriālajiem ieguvumiem.

Utants izteicās, ka pamiera pārraugi, skaitā un apgādē nepietiekami 1500 jūdžu garās pamiera līnijas pārraudzīšanai, ziņojot par nepārtrauktu nocietināšanās darbu turpināšanu — mīnu laukiem, dzeloņstiepļu žogiem un tranšeju sistēmām, kas liecina, ka uz atvilkšanos kaŗotāji negatavojas.

Pamiers Kašmīrā tagad pastāvējis vienu mēnesi. Kopš tā sākuma tas lauzts vairāk nekā 60 gadījumos. Cik pamiera pārraugiem izdevies noskaidrot, indieši pārkāpumos bijuši vainīgi 24 un pakistāņi 18 reižu. Pārējos gadījumos vainīgo nav izdevies noskaidrot, pamiera laušanā vienai pusei apvainojot otru.

Kašmīras nākotnes jautājumā aktīvu lomu sākušas spēlēt Norvēģija, Dānija, Zviedrija un Somija, kas prasa Kašmīras neatkarību. Indija prasa Kašmīras pievienošanu sev, Pakistāna tautas nobalsošanu pārliecībā, ka stiprā pārsvarā esošais moslemu vairākums prasīs Kašmīras pievienošanu Pakistānai.

No Ņujorkas ziņo, ka pamiera nedrošības pieauguma gadījumā Apvienoto Nāciju lielie — ASV, Anglija, Francija un Pad. savienība gatavojas ārkārtējai sēdei. Bet tā kā AN par bruņotu ieaukšanos nedomā, tad šādas sēdes nozīme apšaubāma.

Decembŗa sākumā paredzēta Indijas ministru prezidenta Šastri vizīte Vašingtonā. Agrāk paredzēto Šastri viesošanos atsauca ASV prezidents Džonsons, aizbildinādamies ar Vietnamas karu un pārslogotu darba dienu.

Runādams Jaundēli preses konferencē, Šastri kategoriski noliedzēja, ka Indija nekādos apstākļos neražos atombumbas. Spiediens uz Indijas valdību šai jautājumā esot ļoti ievērojams. Notikumi ar Pakistānu un komūnistu Ķīnu skaidri pierādot atomieroču nepieciešamību. Esot pienācis laiks, kad uz draudzīgu valstu palīdzību vien Indija vairs nevar paļauties. Atombumbas būvi pieprasīja 86 Indijas parlamenta deputāti, pārstāvot visas politiskās partijas. Pirms mēneša Šastri šai jautājumā atteicās izteikties, radot iespaidu, ka Indija patiesi sāks plānot atomieroču ražošanu. Bet, kā tagad noskaidrojies, Indijas valdība šādam solim nepiekrīt.

SUKARNO APVAINO KOMŪNISTUS

Intervijā ar japāņu žurnālistiem Indonēzijas prezidents Sukarno pirmo reizi vainoja komūnistus 30. septembŗa apvērsuma mēģinājumā Džakartā. Angļu valodā publicētais „Indonesian Herald" savās slejās apvērsumā atklāti apvainoja komūnistu Ķīnu. Tā ir nostāja, kādu laikraksts nebūtu iedrošinājies dienās, kad Sukarno bija draugos ar saviem Pekingas kaimiņiem. Kādā moslemu jauniešu sanāksmē runāt prasīja diplomātisko attieksmju pārtraukšanu ar komūnistisko Ķīnu. Tas viss raksturo politiskās pārmaiņas Indonēzijā.

Indonēzijas militārā vadība paskaidro, ka Jāvas salā iznīcinātas pēdējās nemiernieku paliekas. Visā valstī turpinās komūnistu apcietināšanas. Ziņas, ka Jāvas vidienē arestēts Indonēzijas komūnistu partijas priekšsēdis Aidits izrādījušās nepareizas.

Pekingā 20. oktobrī tautas laikraksti parādījās ielās ar vairāku stundu nokavēšanos. Bet gaidīšana atmaksājās. Četras lappuses bija veltītas vispirms apvērsumam, pēc tam politiskajām pārmaiņām Indonēzijā. Tas nekas, ja ziņa trīs nedēļu veca...

Jāatzīmē, ka komūnistu Ķīnā manāmas neslēptas bažas par notikumiem Indonēzijā. Pekinga atskārtusi, ka tās kādreiz uzticamākais sabiedrotais Āzijas un Āfrikas valstu saimē tagad tai izslīdējis caur pirkstiem un ka no drauga radies ienaidnieks.

Indonēzijas notikumi liek domāt, ka komūnistu Ķīna pret savu agrāko sabiedroto sāks gluži jaunu politisku pieeju. Vai Japānas komūnistu partijas nostāja jau būtu priekšspēle tam, ko nākotnē nolēmusi darīt Pekinga? Japānas komūnistu partija izteikusi asu protestu Indonēzijas labā spārna spēku pretkomūnistiskajām „varmācībām".

VAI PAD. SAVIENĪBA SASAUKS KOMŪNISTU KONFERENCI?

Pērnā gada 7. novembŗa svinībās bija saradušies gandrīz visi vadošie padomju bloka komūnisti, lai debatētu par Chruščova krišanas iemesliem. Arī šogad gaida komūnistu lielo pulcēšanos. Maskavā klīst baumas, ka Brežņevs un Kosīgins izplānojuši satelītu valdību galvu konferenci parallēli revolūcijas atceres dienas svinībām. Katrā ziņā šai sakarībā minēta Kambodžas prinča Sihanuka vizītes atlikšana. Padomju valdība negribot komūnistu Ķīnai draudzīgo princi redzēt Maskavā vienā laikā ar padomju bloka komūnistu vadītājiem.

POLITISKI SEMINĀRI UNIVERSITĀTĒS

ASV universitātes pēkšņi pārsviedušās no tautiskām uz starptautiskām problēmām. Nedēļas nogalē vesela rinda amerikāņu universitāšu rīkoja politiskus seminārus, līdzīgus pirms nedēļas Toronto piedzīvotajiem. Vislielāko pūli salasīja politiskās apspriedes Kalifornijas universitātē. Tās profesors Skalapino aizstāvēja ASV Vietnamas politiku. Toronto sanāksmē un atteicās debatēt ar pašizraudzīto Ziemeļvietnamas un vietkongu aizstāvi Meijersonu.

Kalifornijā pretimperiālistu maršētāju skaits bija ap 10.000; daudz mazākas protesta grupiņas pulcējās protesta sanāksmēs Čikāgā, Ņujorkā, Portlandē un Annarboras universitātē Mičigenā. Pēdējā patiesībā ir šī jaunā un visai neveselīgā kursa sācēja. Politiskā nedēļas nogale Toronto universitātē sākās uz Annarborā studējošo ierosinājuma pamata. Un Mičigenā lielākas debates nenotika vienīgi tādēļ, ka tur neesot tik liela runas brīvība kā Kanadā.

Toronto 3 dienu ilgais seminārs apliecināja lielu nezināšanu un pretamerikānismu, kas Kanadā vairāk atgādina nepamatotu modi nekā politisku nostāju. Rīkotāji bija vīlušies, ka nedz komūnistu Ķīna un Ziemeļvietnama, nedz vietkongu „nacionālā atbrīvošanas frote" nebija turējušas par vajadzīgu atsūtīt savus pārstāvjus.

Un kāds šādos gadījumos ir klausītāju inteliģences līmenis? Par to šausminas Frēzera universitātes vēstures profesors Viljams. Pirmo gadu studējošo aptaujā nācies dzirdēt dažādus brīnumus, to vidū, ka Gandijs bijis Anglijas ministru prezidents, Musolini krievu revolūcionārs un Staļins kāds vācu politiskais vadonis, kas dzīvi beidzis ar karā tavu cilpu kaklā.

Visa veida koeksistences tieksmes ir bīstamas

(Pārnesums no 1. lpp.)

rādījuši, ka grib un var kaut ko darīt Latvijas labā. Šai ziņā es nerunāju kā persona, ja teiksu, ka mūsu pašu ievēlētās centrālās organizācijas strādā! Un tas ir tikai fakta konstatējums, ko pierādīja šīs vasaras aktīvitāte, arī tas, ka, piemēram, Amerikas latviešu apvienības aicinājumam ziedot cīņai par dzimteni atbildēja nevis ar filozofēšanu, bet bieži ar tīri aizkustinošu reālu atbalstu.

Neviens nenoliedz, ka mums ir arī kļūdas. Neviens nedomā, ka mēs nevarētu darbu veikt labāk un vairāk; šī fakta apzināšanās mūs tomēr neškeļ, bet vieno. Ja jaunajai paaudzei ir vēlēšanās redzēt plašāku darbību, tad tas ir tikai dabīgi. Bet arī šai ziņā mēs esam droši, jo var atbildēt ar pašas jaunās paaudzes vārdiem: „Šķirti un tomēr vienoti!" Attieksmē uz „vecmodīgo" domāšanu un nezināšanu ar lepnumu gribu uzsvērt, ka piederu cilvēku grupai, kura nav filozofējusi, bet gan strādājusi gadiem ilgi. Ja šie cilvēki, kas strādājot nesaka „es", bet „mēs," ir ar 25 gadus novecojušu domāšanu, tad tāda ir arī ASV tautas vietnieku nama, kurš vienbalsīgi pieņēma rezolūciju Baltijas valstu atbrīvošanas aktivizēšanai; tad tāda ir arī lielai daļai visredzamāko ASV senātoru un valstsvīru, ja ne mūsu centrālās organizācijas, ne arī, piemēra dēļ, Americans for Congressional Action to Free the Baltic States savu darbību nebalsta uz sapniem vai svešas propagandas, bet gan veido ciešā kontaktā ar tiem valstsvīriem, kuru domas, zināšanas un darbi liek pasaulei tīcēt labākai nākotnei.

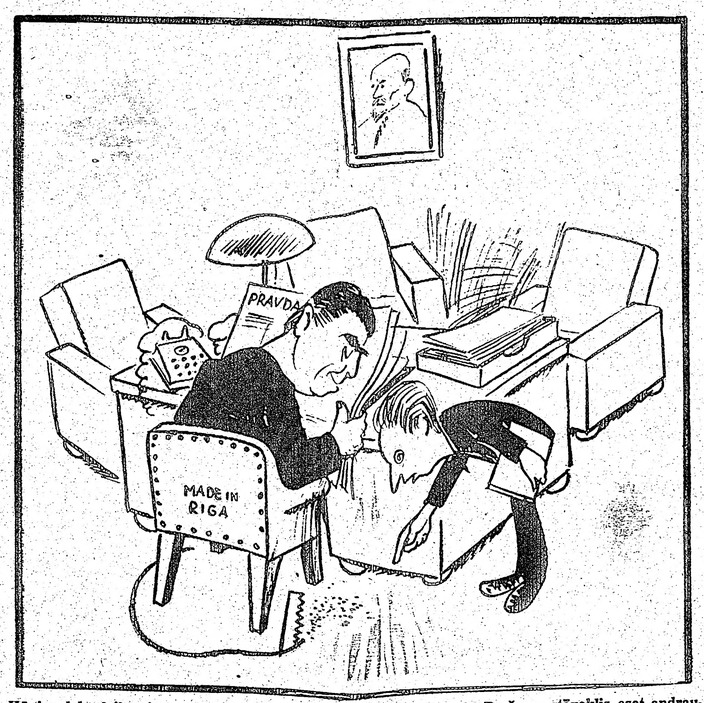

Kā jau labu laiku ziņo pasaules laikraksti, Kremlī kaut kas rūgst; Brežņeva stāvoklis esot apdraudēts, jo paredzami pārkārtojumi varas sadalījumā.
Brežņevs: Tas, droši vien, bijušais čekas priekšnieks Šeļepins . . . Ed. Keiša karikatūra LA

Lielā izvēlē ļoti mērenas cenas
MOTTON FURS
349 Roncesvalles Ave. TORONTO
Tel. LE 5-1393